

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 5 po południu z wyjątkiem dni poświęconych.

Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, pocztą 10 centów. — Biuro Redakcyi i Administracyi alia Czarnieckiego 1.8. — Listy należy frankować. — Reklamacye otwarte wolne od opłaty.

Telefonu redakcyi nr. 22.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.

Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej”, otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca lub od 1 lipca do końca grudnia; ćwierćroczni i miesięczni za dopłatą pierwszej 75 ct. drugiego 30 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 centów, kilkorazowe po 6 centów od miejsca 1 wiersza.

Inseraty przyjmują: w Austrii i Niemczech wszystkie agencye anonów; we Francji, w Paryżu wyłącznie agencya pana Adama, Rue des St. Peres 81

CZEŚĆ URZĘDOWA

Minister sprawiedliwości zezwolił na przeniesienie adyunktów sądów powiatowych: Eugeniuszowi Grabowskiemu z Jarosławia do Niżankowic; Władysławowi Warywodzie z Podhajec do Stryja; Edmundowi Scheffnerowi z Delatyna do Jarosławia; zamianował zaś radcą sądu krajowego w Czerniowcach, sędziego powiat. w Wyżnicy, Włodzimierza Jasienickiego; sędziami powiatowymi: adyunkta sądu powiatowego w Jarosławiu, Józefa Szwedzickiego, dla L. ska, a adyunktów sądowych, Włodzimierza Mandyczewskiego, w Kołomyi, dla Sieniawy, a Jana Dunina Rzuchowskiego, we Lwowie dla Borszczowa; zamianował dalej sekretarzem rady przy sądzie obwodowym w Przemyśle sędziego powiatowego w Sieniawie, Józefa Ilnickiego, a nakoniec adyunktami sądów powiatowych: kwieskowanego adyunkta sądu powiat. Juliusza Buschaka, dla Jarosławia auskultantów zaś Juliusza Pietscha dla Rohatyna, Antoniego Twerdochleba dla Podhajec i Eustachego Terleckiego dla Delatyna.

Pan Namiestnik przeniósł praktykantów konceptowych c. k. Namiestnictwa Antoniego Fredro-Bonieckiego z Sokala do Lwowa, a Wiktora Makowieckiego ze Lwowa do Sokala.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, 31 października.

Zarówno gabinet francuski, jak i stronnictwa przyszłego parlamentu

czynią przygotowania do zbliżającego się otwarcia sesyi. Ostatnie posiedzenie rady ministerjalnej poświęcone było wyłącznie kwestyi, jaką postawę zająć ma gabinet względem Izby. P. Tirard, prezes gabinetu, zapytywał każdego z kolegów ministerstwa osobno o opinię w tej mierze. Wszyscy członkowie gabinetu zgodzili się jednomyślnie, że powinni wystąpić w Izbie w komplecie i bronić zachowania się rządu podczas wyborów. Na to zgodził się prezydent republiki, obecny na posiedzeniu ministerjalnym.

Nie tak gładko idą rokowania i narady pomiędzy przyszłymi stronnictwami parlamentarnymi. Zaniepokojenie pewne widać w grupie członków prawicy, której grozi rozbicie na kilka frakcyj. Nie wszyscy z tego stronnictwa występują tak stanowczo i odważnie, jak hr. Gontaut-Biron, który w ostatnich dniach zmanifestował swe zapatrywania i potępił bezwzględnie należący już do przeszłości boulanżyzm. Wahanie to u większości prawicy naraża ją na klęskę we własnym stronnictwie. Zwolane przez barona Mackau i księcia Doudeauville posiedzenie tej partii nie przyszło prawie do skutku, gdyż zebrało się tylko 47 deputowanych. Bonapartyści nie przybyli wcale. Z obecnych ks. biskup Freppel zaznaczał wyraźnie, że stronnictwo nie jest zadowolone z przewodnictwa dotychczasowego, że szczególnie nowo wybrani członkowie przypisują doznającą klęskę nieudolnemu kierownictwu.

Dzienniki prowincjonalne barwy konserwatywnej zaznaczają, że do utworzenia jednolitego stronnictwa prawicy prawdopodobnie nie przyjdzie, ponieważ wielu nowych deputo-

wanych z prowincyi oświadcza, że mają zamiar utworzyć nową partye, w istocie pojedynczą. Jako przyszłego przewodcę tej grupy nowej poczytują hrabiego Greffulhe. Zadaniem tej grupy byłoby przeprowadzić warunkową ugodę z republiką, oczywiście umiarkowaną. Znaczenie nowej frakcyi byłoby zależnem od uwzględnienia przez republikanów tych żywiołów konserwatywnych, które okazują lub chcą okazać szczerą chęć współdziałania na podstawie obowiązującej konstytucyi. O ile zbliżenie się tej grupy będzie ułatwione, wskazują już teraz pewne deklaracye członków stronnictwa umiarkowanego w obozie republikańskim. Z tego obozu podnoszą się głosy, żądające przedewszystkiem, ażeby ministerstwo nie było posłusznym narzędziem większości we wszystkich sprawach; ażeby pod względem finansowym wprowadzono jak największą oszczędność; ażeby w sprawach religijnych ustawy obecnie obowiązujące wykonywane były z jak największą oględnością i łagodnością, a nakoniec, ażeby zaniechano wszelkich jaskrawych szykan, które na prowincyi szczególnie żrą i nie pozwalają wielu ludziom przyłączyć się szczerze do republiki. Otóż niektóre z tych życzeń są i życzeniami członków konserwatywnych, na tem więc polu byłoby możliwe porozumienie. To pewne, że w obecnej sytuacji, przy prawdopodobnem rozbiciu prawicy, umiarkowani republikańscy zdołaliby wytworzyć stronnictwo czynne a umiarkowane, byleby gabinet, jakkolwiek będzie, zdołał się zdobyć na więcej samodzielności. Za programy zresztą stronnictw nie można nigdy z góry ręczyć, gdyż

objawiają się one w całej pełni dopiero na praktycznej arenie parlamentarnej, gdy stronnictwa obliczą już swoje siły.

Sprawy krajowe.

(Z komisji krajowej dla spraw przemysłowych).

Komisya krajowa dla spraw przemysłowych odbyła w zeszłą niedzielę posiedzenie pod przewodnictwem Marszałka krajowego J. E. hr. Jana Tarnowskiego, a po części ks. Jerzego Czartoryskiego. Obecni członkowie komisji: ks. Jerzy Czartoryski, Leon Chrzanowski, Jan Franke, dr. Faustyn Jakubowski, Kazimierz Laskowski, Edmund Mochnacki, Arnolf Nawratil, August Schellenberg, Ferdynand Weigel, Ludwik Wierzbicki, Julian Zacharyewicz, Alfred Zgórski.

Jako goście przysłuchiwali się obradom posłowie, należący do sejmowej komisji przemysłowej.

Dr. Chrzanowski, jako przewodniczący sekcji administracyjnej, zdał sprawę z czynności tej sekcji od czasu ostatniego plenarnego posiedzenia komisji. Sekcya administracyjna, w zastępstwie komisji, rozstrząsała i uzupełniła projekty budżetów szkół przemysłowych uzupełniających i fachowych na rok 1890, zamieszczając w nich także kwoty, których w memoriale podanym do Ministerstwa oświaty zażądała jako zasiłków dla tych szkół ze skarbu państwa. Sekcya przeprowadziła przygotowawcze czynności, w celu założenia szkół przemysłowych uzupełniających: w Bochni, Sanoku, Samborze, Starym Sączu, Włodowicach i Jasle, oraz szkół przemysłowych fachowych i warsztatów wzorowych, mianowicie: kołodziejowskiego w Grybowie, stolarskiego w Myślenicach, a tkackich w Rychwałdzie, Łańcucie i Rabce. Czyniła także sekcyja starania o zorganizowanie warsztatów wzorowych tkackich: w Borszczowie i Grzymałowie, oraz w celu lepszego pomieszczenia szkół fachowych w Krośnie i Świątynkach i postawienia tam na ten cel nowych budyn-

Z Wiednia.

Wystawa paryska, której doniosły, a wielce różnorodny wpływ na losy świata, sławią w sposób przesadny dzienniki francuskie, dla mnie ten tylko widoczny wydał rezultat, że przez długi czas w Paryżu bawiąc, zaniedbałem obowiązki wiedeńskiego kronikarza. W obec tego faktu zrozumiecie, że w oczach moich nie może ważny na szali ani upadek Boulanżera, kładziony na karb wystawy, ani rozwój handlu międzynarodowego; dlatego też nie dziwiecie się proszę, jeżeli sąd mój o wystawie tu i owdzie zaprawiony będzie gorczyzą. Zaczę od skonstatowania, że z całej mej wycieczki do Paryża, najbardziej ucieszył mnie powrót do Wiednia, do tego Wiednia, którego w oczach skorych do podziwiania wszystkiego co obce Wiedeńczyków, omal że nie uchodzi za najlichszą na kuli ziemskiej miejscinę, podczas gdy cudzoziemcy, a w szczególności Francuzi, uważają go — i to słusznie — za najprzyjemniejszą w Europie stolicę. Pytałem wszystkich znajomych Wiedeńczyków, których spotykałem w Paryżu, w czem też zdaniem ich Paryż przewyższa Wiedeń. Każdy popatrzył na mnie jak na bluznierę, ale kiedy przyszło do wyliczania wyższych zalet Paryża, zaczynał i kończył zawsze na podziwianiu olbrzymiego w tem mieście ruchu. Tak, ruch na bulwarach paryskich jest bezsprzecznie imponującym i godnym widzenia, ale z drugiej strony stąpanie po nagniotkach, zaliczyć muszę do rzędu przyjemności, których urok gaśnie dość prędko. Po za tem zaś, Paryż — rozumie się bez wystawy — w czemże prze-

wyższa Wiedeń? Domy przeważnie stare, o wchodach ciasnych i ciemnych, drewnianych schodach i niskich pokojach, w żaden sposób wytrzymać nie mogą porównania z domami wiedeńskimi, o wspaniałych westibulach, wygodnych, kamennych schodach i wysokich, jasnych pokojach. Lokale publiczne, jak restauracye i kawiarnie, co prawda w Paryżu większe, ale trudno chyba twierdzić że lepsze. Takiej usługi i takiego komfortu jak w Wiedniu, nie znajdzie w żadnej paryskiej kawiarni. Teatrów, co prawda, ma Paryż nieskończoną ilość, ale co do jakości, wiedeński Burgtheater śmiało współzawodniczyć może z „Théâtre Français“ w przedstawianiu sztuk klasycznych, a komedya, farsa i operetka w wiedeńskich teatrach prywatnych w niczem nie ustępuje teatrom francuskim. Zresztą w Paryżu zaliczają do rzędu teatrów zakłady, dla których Wiedeńczyk ma dzwiczną nazwę „Tingl-Tangl“, a i te, jak n. p. „Folies Bergères“, odrapane i brudne, nie mogą wytrzymać porównania z tak eleganckim lokalem jak n. p. zakład Ronachera w Wiedniu. Słowem, patrząc na wszystko bez uprzedzenia, nie podobna zaprzeczyć, że wyższość Paryża nad Wiedniem polega jedynie na większym ruchu i większem bogactwie.

Co się tyczy wystawy, nie myślę szczegółowem sprawozdaniem wdzierać się w dziedzinę waszego paryskiego współpracownika, a pozwolę sobie tylko z tytułu wiedeńskiego kronikarza, porównać ją z wystawą wiedeńską 1873 roku.

Mojem zdaniem, jeżeli odliczymy nieskończoną ilość przedmiotów banalnych, wyrobów tuzinkowych, słowem rzeczy zwykłych, w jakie obfituje wystawa paryska, różnica między nią a wystawą wiedeńską, znajdzie wyraz jedynie w postępie, który w ciągu lat szesnastu osiągnięty zo-

stał na polu nauki, przemysłu i wynalazków. Jeżeli wystawa paryska daje wyczerpujący obraz owoców pracy ludzkiej w roku 1889, to wystawa wiedeńska z niemięjszą ścisłością odzwierciedlała stan wszystkich gałęzi pracy ludzkiej w roku 1873. Kto głębiej sądzi, ten nie zwiędził gruntownie albo jednej albo drugiej wystawy, dał się porwać ogromowi, nie badając ile w tym ogromie rzeczy bądź to czysto dekoracyjnych, bądź zupełnie zwykłych. Pod względem zewnętrznym, dekoracyjnym, przyznaję chętnie wystawie paryskiej wyższość nad wiedeńską, tak jak przyznaję, że wiedeńska rotunda, równać się nie może z wieżą Eiffla. Jednakże i w tym wypadku prasa francuska a z nią razem grono ślepych wielbicieli wszystkiego co francuskie, przesadziło w podziwie, bo jakże prozę nazwał hymny pochwalne, śpiewane na temat — użyteczności wieży Eiffla! Wybudować na trzysta metrów wysoką wieżę z żelaza, to więcej jak sztuka, nadać przytem tej budowli żelaznej lekkość i zgrabność, to już prawie cud, ale chciać wzmówić w publiczność, że 300 metrów to już wysokość taka, że nie masz w świecie wyższego punktu do badań naukowych — to już chyba impertynencya!

Zresztą jeszcze tylko pod jednym względem przyznać mógłbym paryskiej wystawie wyższość, a to pod względem jej użyteczności dla Francji, a głównie dla Paryża. Podczas kiedy aranżowanie wystawy wiedeńskiej, o ile można ochraniać ją przed cechą jarmarcznią, ograniczając pozwolenie na sprzedaż drobiazgów, w Paryżu odwrotnie, co kilka kroków spotkać się można na wystawie z formalnym bazarem. Przekupnie w dziwnych kostiumach, narzucają co chwila swój towar i to częstokroć bardzo natrętnie, a ogromny napływ obcych ułatwia odbytych towarów nawet bardzo wątpliwej wartości.

To też obrót pieniężny na wystawie kolosalny, a Paryżanie zacierają ręce z zadowolenia.

Ale dość już o Paryżu, czas mi powrócić do wiedeńskiego bruku.

Pierwszą moją czynnością po powrocie było odwiedzenie nowego „Volkstheater“, otwartego w czasie mojej nieobecności. Nie mam słów na wyrażenie, jak ten teatr jest sympatycznym i miłym Niemcy mają na to wyraz „anheimelnd“. Cały układ i dekoracya sali tryskają wesołością i swobodą. Założony przez mieszczań, „Volkstheater“ stał się od razu teatrem *par excellence* mieszczańskim. Tu spotkać można towarzystwo prawdziwie wiedeńskie, bogatych rzemieślników i kupców w towarzystwie żon i córek wiecznie uśmiechniętych, kokietujących w lewo i prawo ta niewinną a przecież tak ponętą kokieterią, właściwą Wiedenkom. Niezwykle niskie ceny miejsc ściągają też do Volkstheater ludzi biedniejszych a nawet tak rzadkich w teatrze gości: robotników fabrycznych. Dyrekcya stosując się do gustów i upodobań mieszczaństwa wiedeńskiego, postarała się o tani a dobry bufet, brak takiego bufetu w innych teatrach, niejednego Wiedeńczyka odstrasza. Ażeby zaznaczyć stanowisko nowego teatru, jako teatru ludowego, przedstawienia rozpoczęto od dramatu Anzengruber a p. t. „Der Fleck auf der Ehre“. Rzecz to nudna, tragedia wiejska z wyidealizowanymi chłopami, ubarwiona niezbędnym w takich dramatach typem wiejskiego włóczęgi, odegraną jednak została tak starannie, że najsurowsza krytyka temu przedstawieniu nieby zarzucić nie mogła. Mimo to zrozumią dyrekcya, że walka ze smakiem publiczności na dobre wyjść jej nie może, poprzestała na tem zaznaczeniu charakteru ludowo-niemieckiego teatru i od razu przeszła do szeregu przedstawień „Braci Rantzau“

ków, zaopatrzenia warstwu wzorowego garn-carskiego w Porembie w potrzebne maszyny i narzędzia.

Sekeya ułożyła i przedłożyła Wydziałowi krajowemu sprawozdanie roczne z czynności komisji z żądaniem, wniesienia go przed Sejm. Ponieważ sprawozdanie to znane jest członkom komisji, sprawozdawca ograniczył się tylko do motywowania wniosków, zamykających sprawozdanie, które to wnioski Wydział krajowy wraz z sprawozdaniem przyjął i Sejmowi przedłożył. Ponieważ posiedzenie pełnej komisji mogło się odbyć dopiero po rozpoczęciu roku szkolnego, sekeya administracyjna przedłożyła w jej zastępstwie Wydziałowi krajowemu wnioski o przyznanie stypendyów, ułatwiających uczniom celującym, a pozbawionym środków materialnych, kształcenie się w szkołach przemysłowych krajowych i zagranicznych, a Wydział udzielił te stypendya. Wspomniał, że przedkładając komisji dalsze wnioski o stypendya, wyliczył najważniejsze z przyznanych. Dodał, iż sekeya, wnosząc o udzielenie niektórym celującym uczniom stypendyów na dalsze kształcenie się w zakrajowych szkołach przemysłowych, ma na celu przysposobienie fachowo wykształconych nauczycieli dla szkół przemysłowych w kraju.

Na podstawie wniosków sekeyi administracyjnej, przedłożonych przez prof. Franko, powzięła komisya następujące uchwały co do szkół przemysłowych uzupełniających, czyli wieczornych szkół dla terminatorów.

a) Zatwierdziła statuta i plany nauk dla nowych szkół, zorganizowanych w Bochni, Starym Sączu, Wadowicach i Żółkwi, tudzież statut zreorganizowanej szkoły w Brzeżanach;

b) Upoważniła sekeyę administracyjną do zatwierdzenia statutu nowej szkoły w Jaśle, skoro poczynione w nim będą niezbędne zmiany;

c) Postanowiła przedstawić do nominacji na kierowników wywymienionych szkół: pp. Henryka Machnickiego w Bochni, Stanisława Rosoła w Starym Sączu, Seweryna Arzta w Wadowicach, Stanisława Głogowskiego w Żółkwi, Mikołaja Baczyńskiego w Brzeżanach.

d) Uchwaliła przedłożyć Wydziałowi krajowemu wniosek, o wypłacenie jeszcze na rok bieżący zasiłków ze skarbu krajowego dla szkół: w Bochni, w Starym Sączu i w Wadowicach po 400 zł., w Żółkwi 500 zł. — Połowa tych zasiłków ma być wypłaconą zarządem szkolnym na bieżące ich potrzeby, druga zaś połowa będzie użyta przez sekeyę administracyjną, na zakupno wzorów rysunkowych i innych pomocniczych środków naukowych. — Dla szkoły zaś w Jaśle, wnosi komisya o zasiłek tylko zhr. 200 na r. b., gdyż zakład ten został już zaopatrzony w środki naukowe.

e) Wreszcie uchwaliła komisya zwrócić się do Rady szkolnej krajowej z przedstawieniem, ażeby zezwoliła wymienionym powyżej profesorom i nauczycielom, przyjąć kierownictwo szkół przemysłowych uzupełniających.

Następnie członek komisji p. Zgórski przedłożył w imieniu sekeyi administracyjnej, ułożony na tle projektu wypracowanego przez Związek stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych statut, mający służyć za wzór statutow dla spółek przemysłowych, zawierających się na podstawie ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych z 9 kwietnia 1873.

Statut ten zatwierdziła komisya z wyjątkiem §. 30, który zwróciła do sekeyi administracyjnej, upoważniając ją do ostatecznego ułożenia tego §.

W imieniu sekeyi administracyjnej przedstawił członek komisji, dr. Chrzanowski, iż na wnioski tej sekeyi, działającej w imieniu komisji, wyznaczył Wydział krajowy zasiłki miesięczne i zasiłki na podróż dla 15 nauczycieli szkół ludowych, powołanych z początkiem października r. b. na pięcio-miesięczny kurs metody nauczania rysunków, urządzony z polecenia Ministerstwa oświaty przy wyższej szkole przemysłowej w Krakowie.

Na te zasiłki wyznaczył Wydział krajowy 2500 zł. i przyznano nauczycielom żonatym i dzielnym po 40 zł. miesięcznie, żonatym, po 30 zł., niezonatym, po 20 zł. Dalej podał do wiadomości komisji, że na wnioski sekeyi administracyjnej udzielił Wydział krajowy w ciągu września i października r. b. stypendya na rok szkolny 1889/90 ośmiu uczniom dla kształcenia się w szkole przemysłu drzewnego w Zakopanem; jednemu, dla kształcenia się w szkole koszykarstwa w Jarosławiu; dwóm, dla kształcenia się w szkole ślusarskiej w Świątnikach; a nadto: p. Szczęsnemu Stanińskiemu, celującemu ukończonemu uczniowi szkoły przemysłowej w Krakowie, stypendyom po 35 zł. miesięcznie, dla kształcenia się w szkole garncarstwa w Cieplicach w Czechach; Wojciechowi Cyrynowi i Auerebachowi, ukończonym uczniom lwowskiej szkoły dla przemysłu artystycznego, stypendya dla kształcenia się w stolarstwie w szkole przy muzeum technologicznym w Wiedniu. Wreszcie przedłożył komisji wnioski sekeyi co do dania jeszcze stypendyów z funduszu krajowego.

Odpowiednio do tych wniosków, komisya uchwaliła przedstawić Wydziałowi krajowemu, aby udzielił stypendya:

a) Marianowi Nitomowi z Makowa i Chasklowi Geisler ze Stanisławowa, po 6 zł. miesięcznie zasiłku, dla kształcenia się w c. k. fachowej szkole dla przemysłu drzewnego w Zakopanem, jeżeli gminy lub powiaty, do których przynależą, uzupełnią ten zasiłek do 12 zł. miesięcznie. Pannom: Augustowskiej, Łuszczyńskiej i Piotrowskiej, uczennicom kursu robót kobiecych w c. k. szkole fachowej dla przemysłu artystycznego w muzeum przemysłowym we Lwowie, stypendya po 12 zł. miesięcznie, na dalsze kształcenie się w tym zakładzie. P. Józefowi Goreckiemu, celującemu uczniowi fachowej szkoły ślusarskiej w Königgrätz, gdzie kształcił się przy pomocy stypendyów ze skarbu krajowego i szkołę tę ukończył, jednorazowy zasiłek w kwocie 150 zł. na podróż do Wiednia, w celu uzupełnienia jego

wykształcenia zawodowego. P. Zygmuntowi Kleczewskiemu zasiłek po 30 zł. miesięcznie na rok jeden, na naukę w c. k. szkole fachowej dla budowy machin i wyrobów metalowych w Komotau w Czechach.

Na podstawie wniosku przedłożonego przez tego samego referenta, uchwalono wniosek do Wydziału krajowego o wyasygnowanie na r. b. z funduszu przeznaczonego na zasiłki w celach popierania przemysłu (gdyż kwota wyznaczona budżetem na r. b. na zasiłek dla szkoły ślusarstwa w Świątnikach jest już wyczerpana) 400 zł. na powiększenie liczby warstów i narzędzi w szkole ślusarstwa w Świątnikach.

W imieniu sekeyi administracyjnej referował następnie dr. Zgórski o podaniach o zasiłki i pożyczki na rozmaite przedsiębiorstwa przemysłowe. Załatwiono pięć takich podań.

P. Arnolf Nawratil przedłożył obszernie sprawozdanie o stosunkach przemysłu domowego mieszczan w Uhnowie, w powiecie Rawskim, gdzie około 300 rodzin zajmuje się szewstwem i garbarstwem. Zgodnie z wnioskami referenta uchwalono:

a) Pod warunkiem, jeżeli gmina Uhnów przyjmie pożyczkę na swoje imię, udzielić z krajowego funduszu przemysłowego bezprocentowy kredyt w kwocie zł. 400 do spłaty w 10 półrocznych ratach, na fundusz obrotowy dla warstwu wzorowego;

b) w r. 1890 udzielić zasiłek bezzwrotny w kwocie 300 zł. w. a. na opłacenie instruktora fachowego, dla nauki udoskonalonego szewstwa;

c) jednego z garbarzy lwowskich wysłać na naukę garbarstwa, do której z lepiej urządzonych garbarni krajowych, udzielając mu zasiłku po 6 zł. miesięcznie, w nadziei, że gmina albo Rada powiatowa zasiłek ten uzupełnią dalszym datkiem;

d) sekeya administracyjna komisji krajowej dla spraw przemysłowych, ułoży przepisy organizacyjne dla warstwu wzorowego szewskiego w Uhnowie.

Na podstawie wniosków sekeyi administracyjnej, przedstawionych przez p. Wierzbickiego, uchwalono wprowadzenie w życie w najkrótszym czasie warstów wzorowych tkackich w Rychwałdzie, w powiecie żywieckim i w Łańcucie. Zakłady te mają być zaopatrzone kosztem kraju w potrzebną ilość krosien tkackich z przynależnym umontowaniem, i skarb krajowy będzie także opłacał dla nich instruktorów fachowych. Dla Łańcucia zamianowano od 1 listopada r. b. instruktorem p. Bazylego Pyptiuka, który jako stypendysta funduszu krajowego ukończył rządową szkołę tkacką w Policzce, w Czechach.

W skutek wniosku dr. Jakubowskiego powzięto uchwały, zmierzające do przyspieszenia organizacji nowego warstwu wzorowego tkackiego w Rabce, powiecie myślenickim.

P. Wierzbicki przedkłada następnie przepisy organizacyjne dla szkoły robót, utrzymywanej przez Towarzystwo pracy kobiet we Lwowie. Zgodnie z wnioskami sprawozdawcy uchwalony został statut i plan nauki dla tego zakładu.

Obszerną rozprawę przeprowadzono nad podniesioną kwestyą, że inspektorowie podatkowi przez żandarmeryę każą śledzić, czy gdzie nie ukrywa się jakiś warstwu rękodzielniczy, aby go opodatkować, chociaż — zdaniem komisji — rękodzielniczo wykonywane ubocznie, jako przemysł domowy, nie podlega w myśl istniejących przepisów opodatkowaniu; a wręczanie kart przemysłowych rolnikom, zajmującym się przemysłem domowym, nie zgadza się z ustawą przemysłową.

Z uwagi zaś, że Wydział krajowy systematycznie i usilnie czyni od dłuższego czasu starania u władz rządowych o ściśle zastosowanie przepisów, przyznających przemysłowi domowemu swobodę od podatków, i przedmiot ten w przedłożonym Sejmowi sprawozdaniu z czynności swoich, w zakresie popierania przemysłu, dokładnie wyłuszczył, zaś sejmowa komisya przemysłowa w osobie posła Szecepanowskiego osobnego dla tej sprawy wyznaczyła referenta.

Dr. Jakubowski przedłożył komisji, przywieziony z Krakowa pierwszy zeszyt, metodycznie zestawionych przez dyrektora tamtejszej wyższej szkoły przemysłowej p. Jana Rottera, wzorów do nauki rysunków, a wydanych za staraniem komisji krajowej dla spraw przemysłowych. Iszy zeszyt tych wzorów obejmuje 22 tablice rysunków geometrycznych. Uchwalono pewną ilość egzemplarzy tych wzorów rozdać pomiędzy szkoły przemysłowe, subwencyonowane z funduszu krajowych, resztę zaś z nakładu, wydanego w 1.000 egzemplarzy, sprzedawać w drodze księgarskiej po niskiej cenie, którą ustanowi sekeya administracyjna.

Nowi biskupi polscy.

I.

Jak już wiadomo katolickie dyecezyje biskupie w krajach polskich pod panowaniem rosyjskiem, z wyjątkiem gubernii mohylewskiej, zostaną na mocy ugody z Watykanem obsadzone w sposób następujący:

Katedrę biskupią w Lublinie, osieroconą przez śmierć biskupa Wnorowskiego, obejmie ks. Franciszek Jaczewski, kanonik katedralny lubelski; — katedrę płocką, wakującą od śmierci biskupa Borowskiego, ks. Michał Nowodworski; — katedrę wileńską ks. Awdziejewicz, prałat katedralny mohylewski. W ten sposób wszystkie dyecezyje będą miały biskupów; nie załatwiono dotąd tylko sprawy obsadzenia katedry metropolitalnej mohylewskiej, której metropolita Aleksander Gintowt zmarł niedawno. Administracya dyecezyi pozostanie tymczasowo przy wikaryuszu kapitularnym i administratorze dyecezyi, którym jest ks. prałat Dowgiałło, a jednocześnie sufraganiem petersburskim zostaje ks. prałat katedralny wileński Zdanowicz, dotychczasowy administrator dyecezyi wileńskiej.

Nowi ci dostojnicy są w ogóle znani nawet po zagranicami swych dyecezyj, a znani z prawości charakteru, nauki i zdolności administracyjnych.

Ks. Franciszek Jaczewski, nominat lubelski, pochodzi z byłej dyecezyi podlaskiej.

Urodził się w roku 1832 dnia 9 maja. Nauki duchowne pobierał w seminarium dyecezyalnym w Janowie a następnie w Akademii duchownej w Warszawie, którą ukończył ze stopniem kandydata św. Teologii; na kapłana wyświęcony w roku 1855, zajmował się pracą parafialną a wreszcie powołany został na profesora seminarium w Janowie.

W roku 1867 seminarium janowskie zostało połączone z lubelskiem i tu ks. Jaczewski został mianowany regensem po zmarłym regensie ks. Szycoczyńskim przez ówczesnego administratora dyecezyi lubelskiej ks. Kazimierza Sosnowskiego. Na tym stanowisku nowy regens nauką, taktem, energią i wyrozumiałością zrobił bardzo wiele. Pomimo nader szczupłych a co więcej nieregulowanych zupełnie funduszu seminarjjskich, pomimo że alumni seminarium po większej części z biednej pochodzący klasy, nie byli w stanie utrzymać się własnym kosztem, seminarium liczyło do 30 uczniów. Gdy zaś strona materialna pozostawała wiele do życzenia, a gmach seminarjjski gruntownie i szybko domagał się restauracji, strona naukowa i moralna seminarium pod przewodnictwem ks. Jaczewskiego nie prawie nie pozostawiała do życzenia. Oprócz obowiązkowych przedmiotów filozoficznych i teologicznych wykładano tam jeszcze historję powszechną, geografję starożytną, języki grecki i francuski, a wszystko gruntownie i z wielką znajomością przedmiotu. Kierując się głębokim taktem, łagodnością i wyrozumiałością, zacny regens umiał kształcić doskonałe charakter uczniów, szczerząc w nich zamiłowanie prawdy, prawości, cnót i poszanowania godności osobistej. Kilka lat, w ciągu których ks. Jaczewski był regensem w Lublinie, stanowią najpiękniejszą kartę w historii tego seminarium. Stało ono bezwzględnie najwyżej ze wszystkich seminarjów w kraju — a kapłani, którzy je ukończyli, okazali się nader zdolnymi i pożytecznymi w pracy parafialnej.

W roku 1870 z niezmiernym żalem uczniów ks. Jaczewski opuścił pracowite i trudne stanowisko kierownika młodzieży duchownej, opuścił Lublin i osiadł na probostwie w Stoczku Łukowskim.

Dopiero śp. ks. Wnorowski, biskup lubelski, powołał ks. Jaczewskiego do konsystorza i zamianował go kanonikiem katedralnym.

Krótko nader ks. biskup Wnorowski zarządził dyecezyą lubelską, umierając zaś, zalecił kapitule katedralnej, aby na administratora dyecezyi wybrała ks. Jaczewskiego. Szanując życzenie zmarłego pasterza, kapituła katedralna na posiedzeniu zamianowała ks. Jaczewskiego swym wikaryuszem i powierzyła mu rządy dyecezyi — wybór ten zyskał aprobatę rządową i od tej chwili aż dotąd ks. Jaczewski spełniał trudny ten urząd z możliwą troskliwością i zadowoleniem tak duchowieństwa, jak i ludności. O ile dozwalały okoliczności starał się o dobry wybór proboszczów i dziekanów, stawał w obronie duchowieństwa, zajmował się seminarium, zgoła wykazywał wszelkie zalety zdolnego i prawego administratora.

Ze sfery kapłanów, stojących na wysokości swego zadania, pracujących zasłużenie dla dobra moralnego swego społeczeństwa, wychodzi nominat na biskupa płockiego, ks. Michał Nowodworski.

Urodził się w r. 1831 d. 27 lipca, poświęcił się stanowi duchownemu. Wykształcenie teologiczne pobierał w seminarium metropolitalnym warszawskim i Akademii

a następnie kilka komedji salonowych, pomiędzy którymi ujrzelismy także Fredry „Posaźną jedynaczkę”. W swoim czasie słydziałem już tę komedję w niemieckim przekładzie w teatrze Laubego (Stadttheater), tak wtenczas jednakże jak i teraz uderzyło mnie niemile, że artyści kaleczą język i to — *horribile dictu* — z węgierską! Przypadkowo posiadłem klucz do tej tajemnicy: oto tłumacz, p. Rosen, tłumaczył „Posaźną jedynaczkę” nie wprost z polskiego oryginału, jeno z węgierskiego przekładu. Nadto był on sam artystą dramatycznym i oczywiście jako Węgiel, wpłynął na tak potworne inscenowanie sztuki. Obecnie „Volkstheater” czyni znaczny krok naprzód, zapuszcza się bowiem we współzawodnictwo z teatrem nadwornym przygotowując przedstawienie „Wilhelma Tella”.

Teatr nadworny, z powodu niezwykłego napływu obcych, bezustannie w tym roku przepelniany, przedstawił w ostatnich dniach z miernym powodzeniem nowość: Fuldy „Die wilde Jagd” a obecnie zapowiada „Króla Leara” od wielu lat tu niegranego. Zainteresowanie dla tego przedstawienia tak jest wielkie, że już teraz, tydzień naprzód, wszystkie miejsca są rozchwytywane.

Prywatne teatru czynią nadludzką wysilenia ażeby zwalczyć groźną konkurencyę „Volkstheateru”. Dyrektor Blasel, który nierozważnie opuścił teatr na „Josefstadt” tak właściwy dla lokalnej farsy wiedeńskiej, a objął pod względem materialnym najgorszy „Carltheater” co tydzień niemal występuje z nową farsą, ale bez powodzenia. Na Josefstadt najlżejsza farsa lokalna liczyć mogła z góry na sto z rządu przedstawień, „Carltheater” ma jednak publiczność bardzo wymagającą i raczej do operetki jak do farsy przyzwyczajoną. To też naj-

nowsza, zresztą niezła weale sztuka, „Herrn Nigels Reise nach Paris” ani przez trzy wieczory nie zdołała zapełnić teatru. Przeciwnie zaś następca Blasla na Josefstadt p. Griesau robi znakomite interesy, przedstawiając bez przerwy płytka farsę p. t. „Herr von Remmelbach.” Zwycięsko wyszedł też na razie z walki konkurencyjnej „Theater an der Wien” gdzie Dumasa „Der Fall Clemenceau” ściąga bezustannie tłumy publiczności, a to głównie z powodu, że pani Baudius przyjeżdża w tej sztuce rolę. I ten teatr, pod naciskiem konkurencyi, nosi się z myślą obniżenia cen, które w stosunku do innych teatrów, w istocie nadto są wygórowane i dorównywały cenom teatru nadwornego.

Z obecnego sezonu operowego wymienić wypada jako nowość przedstawienie opery Smareglia „Der Vasall von Szigeth”. Kompozytor w Austrii mało dotychczas znany, choć urodził się w Pola (w r. 1855) a studia kończył w Gracu. Muzyce poświęcił się w późniejszym już wieku i to we Włoszech, gdzie mniejsze jego dzieła dobrze są znane. „Vasall von Szigeth” po raz pierwszy przedstawiono w Wiedniu, mimo bowiem że oryginał libretta jest włoski, muzyka tak mało ma w sobie włoskiego, że kompozytor uznał za stosowne przedstawić ją nasamprzód publiczności niemieckiej. „Vasall von Szigeth” doznał tu znakomitego przyjęcia i utrzyma się stale w repertuarze. Główne partie spoczywają w rękach pana Van Dyck i panny Loli Beeth, która śpiewem a więcej jeszcze pięknością swoją, niepospolicie przyczyniła się do powodzenia nowej opery.

duchownej w Warszawie. Święcenia kapłańskie młody kandydat S-tej teologii otrzymał w roku 1854. Jako profesor Akademii wykładał jej wychowawcom hermeneutykę, introdukcję i archeologię biblijną. Zdolnego i uczonego profesora mianował arcybiskup Feliński kanonikiem gremialnym kapituły metropolitalnej warszawskiej. Po jakimś czasie ks. Nowodworski opuścił Warszawę, dłużej bawił we Włocławku, ząd zasilając pracami „Przegląd Katolicki”, a po powrocie do Warszawy kierował tem pismem.

Dodamy tutaj, że wykształcenie tak wszechstronne, encyklopedyczne redaktora podniosło organ katolicki wysoko. Ks. Nowodworski wiele pracował na polu piśmiennictwa kościelnego, najpiękniejszą atoli jego pracą jest „Encyklopedia kościelna”, opracowana tak starannie i umiejętnie jak niewiele tego rodzaju dzieł w Europie i długo jeszcze będzie najdokładniejszym podręcznikiem i najlepszą wskazówką w gałęzi wiedzy teologicznej i historyczno-kościelnej.

Ze względu na tak produktywną i płodną działalność, uniwersytet krakowski zaszczycił ks. Nowodworskiego zaszczytnym tytułem doktora S-tej teologii *honoris causa*.

Z Francji.

(Dzieło kapitana Martin.)

W różnych kołach paryskich żywią nadzieję, że rychlej, czy później przyjdzie do przymierza Rossyi z Francją, które stanowić będzie stanowczą przeciwwagę potrójnego przymierza.

Przed oddaniem się iluzjom, jakoby związek z Rossją mógł się stać zbawieniem dla Francji, ostrzega jak najmocniej utalentowany pisarz dzieł wojskowych, kapitan artylerji, Paweł Martin. Dał on się już poprzednio poznać publiczności wojskowej dziełami wojskowymi, w których gruntowna znajomość rzeczy strategicznych zwróciła uwagę znawców na niego. Świeżo zaś wydał książkę pod tytułem: *Francuski i Rosyjskie*, w której na podstawie ścisłych dat statystycznych dowodzi, że Rossya pod każdym względem nie jest należycie przygotowana do wojny, i podczas, kiedyby się, w razie wybuchu wojny, ścierały siły francuskie z włoskimi i niemieckimi w Alpach i Wogezach, połączone siły niemiecko-austriackie znieśliłyby w krótkim czasie wszelkie siły rosyjskie, nagromadzone w zachodnich prowincjach i zdecydowały w końcu walkę na Zachodzie. Jeśli się przymierze z Rossją, to jednoznacznie może przynieść do walki morskiej z połączonymi siłami włosko-angielskimi, że osłabiłoby wypadło załogi Algieru, Tunisu i Tonkinu, to łatwo wyobrazić sobie można, do jakich katastrof tam ze szkodą Francji przyjszyby mogło.

P. Martin nie radzi więc Francji unosić się zanadto szowinistycznymi zachciankami, nie szukać w wyzywającym sposobie sojuszu z Rossją, ale pozostawiając resztę dogodniejszej porze w przyszłości, wystąpić z hasłem rozbrojenia powszechnego, przez co Francja zyskałaby sympatję ludów wszystkich. To zaś stanowiłoby najlepszą przeciwwagę potrójnego przymierza.

Dzieło p. Martin wywarło podobno we Francji silne wrażenie. Pisma francuskie omawiają je bardzo ostro. *Soleil* nazywa je książką mocno zasmucającą i wyraża życzenie, aby fachowi ludzie zajęli się kwestją, czy dowody statystyczne p. Martin są rzeczywiście niezbitymi.

Adres skupeczyny serbskiej.

Adres skupeczyny serbskiej, wręczony przez osobną deputację regentowi Risticowi, znany teraz w całej osnowie, nie jest bynajmniej parafrazą mowy od tronu, przeciwnie jest on wynikiem kompromisu między radykalną większością, a liberalną drobną mniejszością, której udało się po burzliwej dyskusji przeprowadzić wsunięcie do adresu ustępu, wyrażającego carowi gorącą wdzięczność i uległość szczególnie za przysłanie osobno upoważnionego pełnomocnika na uroczystość namaszczenia króla Aleksandra.

Także następ, który mówi o królu Milanie, o dawnych jego rządach, o jego współudziale w ułożeniu nowej konstytucji, a wreszcie o ustąpieniu z tronu, różni się bardzo od tonu orędzia odczytanego na otwarciu skupeczyny i pierwotnego projektu adresu; zamiast wdzięcznego uznania za zmianę konstytucji i patriotyczne postanowienie abdykacyi, adres wygłasza bez ogródek potępienie całych jego rządów, bo te obarczyły kraj olbrzymimi długami, podkopały warunki rozwoju ekonomicznego i zniweczyły powagę Serbii w oczach zagranicą.

W adresie jest osobny ustęp, uznający usiłowania rządu, skierowane do tego, aby w porozumieniu i zgodzie z innymi państwami bałkańskimi pracować nad wytworzeniem

związku samodzielnego tychże państw i nad samoistnym ich rozwojem. Jak z treścią tego ustępu pogodzić ustawiczne, nienawistne głosy we wszystkich prawie dziennikach serbskich o obecnym stanie Bułgarii, oraz wyrazy szczególnej wdzięczności i uległości dla cara, to logicznie zupełnie rzecz niepodobna.

Proces irlandzki w Ameryce.

Dnia 24 października rozpoczął się w Chicago proces morderców doktora Cronina, zabitego w maju b. r. przez członków związku irlandzkiego Clan-na Gael. Przez dziesięć tygodni trwało losowanie sędziów przysięgłych. obrońcy obwinionych odrzucali jednego po drugim wszystkich obywateli, znajdujących się na liście kandydatów, — i wśród sporów, hałasów, pogródek i przekupstw tamowali złożenie prawnej pełni dwunastu sędziów. Do 1 października, po przeszło całomiesięcznym trwaniu czynności, zaledwie czterech przysięgłych wprowadzić zdołano do sądu orzekającego o winie; 596 odrzucili, korzystając z niesłychanej swobody procedury anglo-amerykańskiej, obrońcy obwinionych. Ogólna liczba wszystkich kandydatów, o których nieskazitelność i względną dopuszczalność toczył się spór między obrońcami a prokuratorem, wynosi 1115. Ale i lista kandydatów dobiegła do końca, czas zastawiony przez procedurę upłynął; musieli adwokaci irlandzcy nadużywaną nieuczciwie broń złożyć i poddać się pod władzę prawa.

Clan-na Gael, rozporządzając ogromnymi środkami, ofiarowywał przysięgłym po 1000—8000 dolarów za głos niewinniający; nie wiadomo, czy i gdzie ziarno padło na wdzięczną rolę. Kilku woźnych, jakiegoś kancelistę i trzech obywateli sędzia śledczy kazał uwięzić, a niejakiego Stoltenberga po uwiezieniu poddał badaniom bardzo szczegółowym, które jednakże pozostały bez skutku. Nie zdołano też wykryć sprawcy kradzieży, której niewątpliwie dopuścili się współwyznawcy polityczni morderców, zabierając z biura prokuratora ważne dokumenta i dowody — zdaje się przecież, że w odpisach, nie oryginałach. Podczas losowania przysięgłych urzędowo istnia służbę sygnalową pomiędzy biurem Clan-na Gael a salą posiedzeń sądowych. Porozumiewano się między sobą tak zręcznie, że pomimo jawnego poszłak, sąd nie zdołał zebrać dowodów i zaniechał dochodzenia winy przestawstwa i przekupstwa. W zeszyły czwartek rozpoczął się już właściwy proces. Wstępując w nim jako obwinieni: dwaj bracia Sullivanowie, Daniel Conghlin i Frank Woodruff. Akt oskarżenia opracował prokurator Stanu Illinois, Longenecker. Kiedy odczytywanie jego rozpoczęła, przed budynkiem sądowym stało 5000 ludzi, chcących dostać się do środka. Dwustu z nich tylko wpuszczono.

Oskarżenie, według obszernej depeszy *Timesa* z Filadelfii, twierdzi, że śmierć dr. Cronina nastąpiła w skutek morderstwa, że morderstwo to spełnili wyżej wymienieni, że wreszcie współnicy ich z Clan-na-Gael zacierali ślady przestępstwa przez zatopienie ciała, przez rozpuszczanie wieści, przedstawiających zamordowanego jako będącego jeszcze przy życiu po dniu zniknięcia, i nakoniec, gdy już ciało wykryto, przez przypisywanie zamordowanemu czynów haniebnych, nasuwających raczej myśl samobójstwa. Czyn spełniono w dniu 7-go maja, zwabiwszy dr. Cronina do willi podmiejskiej; w 18 dni później dopiero policja znalazła ciało w jeziorze Michigan. Wszyscy, i mordercy i zamordowany, należeli do stowarzyszenia wyżej wspomnianego. W stowarzyszeniu tem jedni członkowie dążą do celów politycznych, innych przyciąga gromadzona przez nie w znacznych ilościach moneta, która przy zręczności obłówić się można. Tak utrzymuje prokurator.

Celem politycznym stowarzyszenia jest wyzwolenie Irlandji orężem przy pierwszej sposobności, jaką nastęrczy wielka polityka europejska. Nad Clanem stoi komitet tajny, nieznaną zaprzysiężonym członkom a nazywany „trójkątem” od symbolicznego znaku, którego używa. Obowiązkiem stowarzyszonych jest ślepe posłuszeństwo dla „trójkąta”, stawiającego swe rozkazy ponad prawa amerykańskie. „Trójkąt” jest najwyższą władzą wykonawczą związku. Razem z wejściem do niego trzech ludzi: Sullivan’a, Feely’ego i Boland’a, organizacja związkowa nabrała większej sprężystości; wprowadzono do niej zasadę bezwarunkowej uległości, a w działaniach na zewnątrz zaczęto używać dynamitu. Prokurator oskarża „trójkąt” o czyny oburzające. Mieli oni jakoby denuncjować przed rządem angielskim własnych swoich emisaryszów, a to w celu ograbienia majątku związku, którym rozporządzali. Majątek ten pod ich rządami stopniał z 250.000 dol. gotowizny, do 13.000 dol. długu, jakoby im samym przypadającego, z powodu zaliczeń czynionych z własnego mie-

nia. Gdy związkowi spostrzegli nadużycia, w sierpniu 1888 w Buffalo złożyli na tryumwirów komisję śledczą, której członkiem był dr. Cronin. Komisja nie zdała raportu, lecz zamordowany porobił sobie szczegółowe noty i nalegał na rozesłanie ich do wszystkich obozów, to jest oddziałów, wielce rozgałęzionego związku. Prokurator posiada w aktach zeznania owej komisji śledczej, i na ich podstawie opowiada ciekawe dzieje „klanu”.

Dopiero po śmierci Cronin’a rozesłano stowarzyszonym sprawozdanie owej komisji sądowej, usunawszy z niego wszelkie zeznania świadków przez Cronin’a spisane. Po wyrwaniu ich z całości, ułożono je tak, że wyglądały jakby samoistny raport, składany potajemnie wysłańcom rządu angielskiego. Jeszcze za życia Cronin’a, Alexander Sullivan w okólniku do związku rozesłanym oskarżył zamordowanego o zdradę; czyniąc to, działał w porozumieniu z kolegami, którzy wespół z nim obawiali się, aby zamordowany nie ogłosił owych oryginalnych zeznań w Buffalo, tak straszliwie obciążających „trójkąt”. W lutym już zaczęto podawać Cronin’a za szpiega; ale pomimo wszelkich zabiegów niepodobna było uchronić ludzi z „trójkąta” od śledztwa: w obozie nr. 20 przełożony Beggs zapowiedział już proces. Wtedy nagle zniknął Cronin, którego zeznania miały dla przyszłego sądu pozytywną wartość. Morderstwo jest czynem strachu, czynem spełnionym przez jednostki, nie przez stowarzyszenie Clan-na-Gael.

KRONIKA

Lwów 31 października.

— **Najj. Pan** raczył najmilościwiej udzielić z prywatnej Swej skatki gminie Zalasowa, w powiecie tarnowskim, na budowę szkoły, zapomógł w kwocie 100 zł.

— **Mianowania w armii.** Generał-majorami, mianowani nadliczbowi pułkownicy pułków galicyjskich i komendanci brygad: Wilhelm Hirsch (40), Edward Metzger (24), Franciszek Pilat (15), Karol Habermann (10);

pułkownikami, podpułkownicy: Edmund Würll Senten (57), Wilhelm Schweidler (13), Mikołaj Gilreiner (55), Teodor Haas Kattenburg (89), Władysław Szuczciński (77), Karol Stöckl (55), Tomasz Reymann (77), Józef Hugelmann (45);

podpułkownikami, majorowie: Ludwik Singer Flammberg (89), Ignacy Schindler (58), Stanisław Oetkiewicz (15), Edward Niderreiter (80), Karol Lustig (95), Fryderyk Petri (56); w pułkach jezdnych: Edmund Schediwy (ul. 1), Józef Bayer (ul. 2); w oddziałach artylerji: Otmar Zawadzki (c. b. 21), Józef Kellner (c. b. 20);

majorami, kapitanowie klasy I: Artur Sprecher Berrnegg, szef sztabu generalnego dywizji kawalerji w Krakowie; Rudolf Wottawa (15), dr. Hipolit Podhorodecki (40), Kazimierz Pomiankowski (13), Wawrzyniec Riedl (56), Teofil Urycki (89), Józef Szalay (90), Alfred Żiwa (40), Rudolf Morawitz, komendant bat. strzel. (30); w pułkach jezdnych: br. Joachim Türkheim Geissler (ul. 13); w oddziałach artylerji: Antoni Mindl (p. k. 10), Wawrzyniec Lots (p. k. 11), Wincenty Pirtauer (p. k. 10); w inżynierji: Alfred Chizzola, przy dyrekcji inżynierji w Krakowie; w etacie armii: Gustaw Raslic (p. p. 58) komendant placu w Kotarze; Edward hr. Chołoniewski (p. ul. 1) przydzielony do świty Najd. Arcyksięcia Ludwika Wiktora;

Kapitanami klasy I. kapitanowie klasy II.: przydzieleni do sztabu gen.: Karol Rohr (ul. 8), Robert Chlebowski (p. p. 13); w galicyjskich pułkach pieszych: Jerzy Wienkowski (55), Bronisław Ustyanowski (95), Wincenty Schwarz (65), Mieczysław Sawicki (40), Andrzej Wall (57), Aleksander Petachacher (9), Tomasz Płachta (20), Fabian Lisac (89), Henryk Maurer (30), Władysław Szymborski (57), Mikołaj Herzogovatz (24), Karol Kubetaka (77), Franciszek Putz (24), Józef Preclik (80), Wilhelm Petschacher (9), Albert Igalffy Igaly (57), Maurycy Friedmann (77), Hipolit Barber (80), Artur Kopecky (56).

— **Zwracamy uwagę** na ogłoszoną w dzisiejszym „Dzienniku urzędowym” *Gazety Lwowskiej* przez intendenturę 10 korpusu licytację rozmaitych potrzeb wojskowych dla garnizonów w Dębicy, Drohobyczu, Gródku, Jarosławiu, Jaworowie, Łańcucie, Ropczycach, Przemysłu, Przeworsku, Radymnie, Rzeszowie, Samborze, Sanoku, Sędziszowie i Stryju.

(m) **Rada miasta Lwowa** na wczorajszym poufnym posiedzeniu nadała prezente na posady stałych nauczycielek przy lwowskich szkołach ludowych z płacą roczną 800 zł. pp.: Maryi Boraczkówny, Maryi Piotrowskiej, Wandzie Szatkowskiej, Auguste Górówny, Krystynie Paklarskiej i Leopoldynie Wanczarowskiej.

— **Rozwój szkół ludowych we Lwowie.** Jak w latach ubiegłych, tak też i

tego roku ogólna liczba klas w miejskim okręgu szkolnym w skutek przyrostu młodzieży powiększyła się, a mianowicie: 1. otwarto dwie klasy siódme w szkole im. św. Anny i w szkole im. Czackiego; w ten sposób zaprowadzono w wyższych klasach tych szkół plan dla szkół czteroklasowych wydziałowych; 2. rozdzielono klasę IV w szkole im. św. Anny, żeńskiej, na trzy oddziały równorzędne; 3. rozdzielono klasę III i IV w szkole żeńskiej im. Czackiego, każdą na trzy oddziały równorzędne; 4. rozdzielono klasę III w szkole żeńskiej im. św. Maryi Magdaleny na dwa oddziały równorzędne; 5. rozdzielono klasę III w szkole żeńskiej im. św. Maryi Magdaleny na dwa oddziały równorzędne; 6. rozdzielono klasę IV w szkole żeńskiej im. Konarskiego na dwa oddziały równorzędne; 7. rozdzielono klasę I. w szkole żeńskiej im. św. Antoniego na dwa oddziały równorzędne; 8. rozdzielono klasę I w szkole żeńskiej im. św. Marcina na dwa oddziały równorzędne; 9. rozdzielono klasę III w szkole żeńskiej i żeńskiej im. Piramowicza w każdej na dwa oddziały równorzędne.

Ogólna liczba klas nowo otwartych z początkiem nowego roku szkolnego (1889/90) wynosi 12. W dwóch latach ubiegłych przyrost nowych klas był podobnie znaczny jak w b. r. Okazało się, że w szkołach ludowych lwowskich przybywa corocznie około 500 dzieci po nad stan zapisów z roku poprzedzającego.

— **Dyrekcya poczt i telegrafów** ogłasza: Na mocy rozporządzenia c. k. Ministerstwa Handlu przenosi się c. k. urząd pocztowy ze Słubudki leśnej (powiat Kołomyja) z dniem 1 listopada b. r. do sąsiedniej miejscowości Mariahilf, z tym samym zakresem działania. Urząd ten nosić będzie nazwę Mariahilf koło Kołomyi, a okręg doręczeń tegoż stanowić będzie na razie tylko miejscowość Mariahilf.

— **Z Resursy urzędniczej.** Wieczorek z tańcami, urządzony w lokalnościach Resursy 26 b. m. wypadł bardzo dobrze. Do pierwszego kadryla stanęło 34 par. Zabawa ochocza przeciągnęła się do 4 rano. Następne wieczorki odbędą się d. 9 i 23 listopada, w lokalnościach Resursy, zaś 8 grudnia odbędzie się przedstawienie amatorskie.

— **Z Gwiazdy.** Wydział Stowarzyszenia rękodzielników lwowskich Gwiazda zawiadania wszystkich członków swoich, że zamknięta przez czas dłuższy celem należytego uprządkowania biblioteka Stowarzyszenia, z dniem 1 listopada b. r. oddaną będzie do użytku członków. Nowo ułożony katalog zostanie ogłoszony drukiem. Również z dniem 1 listopada b. r. wykładane będą w Stowarzyszeniu, jak rok rocznie, przedmioty naukowe, mianowicie: język polski, rachunki, ortografia, stylistyka, kaligrafia, historia powszechna, język niemiecki i t. p. Chcących korzystać z powyższych nauk, uprasza wydział do zapisywania się na listę słuchaczy. O dniach oraz godzinach, w których pomienione przedmioty wykładane będą, mogą członkowie dowiedzieć się w biurze Stowarzyszenia.

— **Zguba.** W przechodzie ulicami Karola Ludwika, od biura p. Schellenberga, dalej Sykatuska, Kościuszki, Trzeciego Maja, do kamienicy na rogu ulicy Słowackiego, następnie napowrót ul. Trzeciego Maja, Jagiellońską, placem św. Ducha, ul. Dykasterjalną do sklepu pp. Abrisowskiego i Stachewicza, zgubiła dnia 30 października b. r. między godziną 10 a 11 rano uboga zakonnica Felicjanka całe powierzone sobie cudze mienie razem z portmonetką, w której oprócz kwoty około 87 zł. były różne notatki. Uczelwy znalazca raczy się zgłosić do Ochronki małych dzieci św. Felicjanek (ulica Ochronek l. 2). Wszystkie dzienniki uprasza się o łaskawe potwierzenie tej notatki.

— **Zapiski policyjne.** Skradziono z zamkniętego sklepu pod l. 5 przy ulicy Wagowej, na szkodę kupca Chaskla Eibenschütza, sześć sztuk sukna wartości 120 zł., sprawy tej kradzieży zostali przez nadchodzącego nocnego stróża spłoszeni. Płaszcz damski, pluszowy, o żółtej podszezwce z napisem pod kołnierzem „Hofschneider Wien” war. 60 złr. — Zgubiono portmonetkę z kwotą 4—5 zł. i z wykazem książeczek kasy oszczędności przemyskiej. — Policja a poszukuje parobka Tomasza Laszczyka, pochodzącego z Rzeszowa, jako obwinionego o kradzież bundy brązowej, libery koloru migdałowego i bielizny, dokonaną w Sarnach, powiatu jaworowskiego.

— **Z obserwatorium** c. k. Szkoły politechnicznej we Lwowie, dnia 31 października 1889 r. Barometru opada.

W ubiegłej dobie, licząc od godziny 12 w południe, mieliśmy wiatr zmienny od S do NE, stan nieba zmienny a powietrze więcej niż mierzenie wilgotne, (79 proc. wilg. względ.).

Średnia temperatura doby była +12.4°C, najwyższa +16.8°C, najniższa -1.7°C w nocy.

Wczoraj około godziny 12 w południe roszył deszcz, zresztą przez całą dobę mieliśmy pogodę; dziś rano była mgła i rosa.

Żniżka barometryczna 735 do 740 mm. znajdowała się w Islandji; wyższa 780 do 775 w Krymie.

Stan barometru, zredukowany do poziomu morza, był dziś o godzinie 9 rano 765 mm.

Prognoza na dobę następną od 12 godziny dnia 31 października b. r.: Wiatr słaby

o zmiennym kierunku przeważnie z południowej strony, średnia temperatura doby podniesie się dalej jeszcze do $+13^{\circ}\text{C}$, stan nieba zmienny a powietrze więcej niż miernie wilgotne (około 75 prc. wilgot. wzglę.); jeszcze pogodnie.

— Ponowny wybór uzupełniającego. Gdy rozpisany na dzień 10 września b. r. wybór członka Rady powiatowej w Nowym Sączu, z gminy miasta Nowego Sączu, dla braku wymaganego kompletu Rady gminnej nie przyszedł do skutku, przeto rozpisuje c. k. Namiestnictwo ponowny wybór uzupełniającego jednego członka Rady powiatowej w Nowym Sączu, z grupy miasta Nowego Sączu, na dzień 28 listopada b. r. Wybór ten przeprowadzony zostanie w myśl §. 25 ord. wyb. pow. przez Radę gminną w Nowym Sączu.

— Okradzenie kościoła W Horodence, w nocy na 19 b. m., niewysłędzi dotąd złoczyńcy włamały się przy pomocy żelaznej dźwigni do kościoła ormiańskiego katolickiego i rozbili dwie szafy oraz tabernaculum przy ołtarzu św. Grzegorza, skradli następujące przedmioty: monstrancję srebrną pozłacaną, wartości 200 zł., kielich srebrny wewnątrz złoceny, kielich metalowy cały złoceny, ampułkę z chińskiego srebra, dwa lichtarze srebrne, sznurek korali, krzyżyk złoty ze złotym łańcuszkiem, 11 złr. miedzią i srebrem z kasy Brackiej i alba płóciana, dołem haftowana, ogólnej wartości 400 zł. Energiczne śledztwo w toku.

— O krwawem zajęciu donoszą nam z Husiatyna. W nocy na 14 b. m., w jednej z gospód tamtejszych, posprzeczał się żandarm Tomasz Podhaniuk z innym żandarmem, a kiedy do sprzeczki wniósł się strażnik skarbowy Kilariski, Podhaniuk dobył pałasza i ranił go ciężko w prawy bok. Podhaniuk, przeciwko któremu wdrożono śledztwo, odstawiony został do komendy w Tarnopolu. Kilariski znajduje się w niebezpieczeństwie utraty życia.

— Prof. dr. Winternitz, właściciel słynnego zakładu hydropatycznego w Kaltenleutgeben, zaślubił w tych dniach pannę Lydyę Löwenthal, córkę cesarskiego radcy z Petersburga.

— Księżna Monaco. W dniu 21 bm. wygłoszono w Paryżu zapowiedzi między księżną Richelieu, a księciem Monaco. Ponieważ księżna w ciężkiej jest żałobie po ojcu, obrzęd zaślubin odbędzie się zupełnie prywatnie na zamku Marchais. Świadcami księżnej będą: wuj jej Markiz Nadaillac i książe Rivoli. Następującej treści zapowiedzi rozlepiono na merostwach ulicy Grenelle i ulicy Andegawęńskiej. „Albert, Honorjusz, Karol Grimaldi, panujący książe Monaco, komandor legii honorowej i pani Marya Alicya Heine, wdowa po Marya, Odet, Riszardzie, Armandzie Capelle de Jumillac, księciu Richelieu, księciu Fronsac, markizie Jumillac”. Przyszła księżna Monaco liczy 31 lat wieku, wdową jest po księciu Richelieu, po którym ma 14 letniego syna, a córką paryskiego bankiera Heine'go, kuzyna poety. Ojciec Michała bratem był znanego hamburskiego bankiera Salomona Heine i Samsona ojca Henryka Heine'go. Początkowo osiedlił się on w Bordeaux, obaj synowie jego jednak wyemigrowali do Ameryki i znaczne porobili fortuny w Nowym Orleanie, z którymi następnie powrócili do Paryża. W rodzinie Heinych, dziś z wieloma arystokratycznymi rodami spokrewnionej, jest już tylko dwóch członków pozostałych żydami: pani Emden, 86-letnia siostra Henryka Heine'go, i pani Furtado-Heine, owdowiła synowa Salomona Heine'go, która dochody 70-milionowej fortuny na dobroczynne cele poświęciła, za co krzyż legii honorowej otrzymała.

— Nieustająca wystawa zjednoczonego Towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych, przy placu św. Ducha 1. 10, I piętro, otwarta jest codziennie od godziny 10 rano do 4 po południu. Wstęp od osoby kosztuje w niedzielę 15 ct., w dni powszednie 30 ct. Dla członków wstęp wolny.

Notatki literacko-artystyczne.

Emila Augier pochowano z wielką okazałością i przy udziale tłumów publiczności, pragnącej oddać ostatni hołd największemu dramaturgowi Francji współczesnej. Do kościoła św. Trójcy, przyozdobionego czarnymi draperiami, puszczano tylko za biletami. Około trumny złożono stos wspaniałych bukietów, między którymi odznaczał się wielkością bukiet z napisem: *A Emile Augier — la Comédie française.* O godzinie 12 przybyło wojsko celem oddania cził zmarłego jako wielkiemu oficerowi legii honorowej. Obok katafalku prócz rodziny zajęli miejsce przedstawiciele rządu: Tirard szef gabinetu, p. minister Spuller i Larroumet, dyrektor oddziału sztuk pięknych w ministerstwie oświaty, dalej Dumas, Meissonier, Sardou, Coppée i aktor Got i Greard. Tuż obok było przeznaczone miejsce dla członków akademii francuskiej, którzy stawili się prawie w komplecie. Zauważano między nimi ks. d'Aumale. Od dawna zapewne na jednym miejscu nie było zgro-

madzonych tyle znakomitości literackich i artystycznych. Cały kwiat inteligencji francuskiej był tam obecny. Podczas mszy żałobnej najpierw śpiewacy paryscy, przy akompaniamencie orkiestry opery, wykonali kilka utworów, mianowicie Gounoda *Pie Jesu* i *Libera* p. Dubois. Przy odgłosie marsza pogrzebowego wyruszył kondukt z kościoła, wojsko prezentowało broń.

Na stopniach kościoła przemówił Larroumet, który pożegnał zwłoki w imieniu ministerstwa sztuk pięknych, podnosząc gorący patriotyzm i narodowe uczucia, jakimi tchną dzieła Augiera. Po tej przemowie orszak pogrzebowy udał się na dworzec St. Lazare, a ztamtąd do Celle-Saint-Cloud, gdzie w familijnym grobie złożono ciało Augiera. Tam najpierw mówił Gréard, w imieniu Akademii francuskiej, żegnając ukochanego przez wszystkich kolegę i przyjaciela. W ślicznej następnie przemowie Juliusz Claretie skreślił działalność literacką Augiera, który należał do *Théâtre français.* Przez pół wieku blisko oklaskiwano tam Augiera. Przed samą śmiercią z sympatyczną ciekawością pytał się Dumasa: „Co słyszał w Teatrze Francuzkim?” Biją oklaski, kochany przyjacielu — odrzekł Dumas, bo grają twoją sztukę. Jedną z moich wielkich ambicyj, mówił dalej Claretie, było otrzymać jeszcze sztukę od Augiera. „Nie, odpowiadał. Po co? zacząłem i widzę że nie idzie, wolę spocząć z chwałą na polu bitwy po odniesionym tryumfie! Tym tryumfem były: *Les Fourchambault.* Stańliśmy tu wszyscy zakończył mowca, aby ukochany mistrzu złoty Ci ostatni hołd naszej wdzięczności, naszego przywiązania, naszej boleści!

Szereg przemówień zakończył poetyczną natchnioną mową Coppée, który uwydatnił socjalną i umoralniającą stronę teatru Emila Augiera.

Były to ostatnie echa tej poważnej i wspólniejszej uroczystości, przynoszącej zaszczyt i zmarłemu i biorącym w niej udział.

Augier, jak wiadomo, przez ostatnie lat 10 nie chciał pisać dla sceny. Paweł Lindau wyjaśnia pobudki, kierujące postanowieniem autora „Bezczelnych”.

Pisarz niemiecki zapytał pewnego razu Augiera, co skłoniło go do porzucenia sceny i to w chwili największego uznania i sławy, następującą odebrał odpowiedź:

„Doświadczenie nauczyło mnie — z uśmiechem na ustach, prawil dramaturg — że artyści nigdy w porę nie przestają tworzyć, dzieje się to zawsze albo zawczeźnie, albo zapóźno. Dwie powyższe drogi mając do wyboru, wybrałem pierwszą i postanowiłem wycofać się zawczeźnie. Postanowienie to moje wywołane zostało następującym zdarzeniem: Za młodych lat jeszcze, pierwsze zaledwie mając za sobą powodzenia teatralne, znalazłem się pewnego razu w gabinecie jednego z dyrektorów teatrów. Byłem mu potrzebnym, przyjmował mnie więc z całą uprzejmością. Wśród rozmowy naszej wszedł służący i podał mu kartę wizytową. Dyrektor rzucił okiem na bilet poczem z oznakami zniecierpliwienia zawołał: „Nie przyjmuję, nie mam czasu! Mógłby mnie już raz ten stary maruda zosawić w spokoju!” Rzuciłem okiem na bilet, stało na nim nazwisko Eugeniusza Scribela! A więc w ten sposób pozbywano się najpóźniejszego i najwięcej uznania mającego niegdys komedyopisarza Francji! I poprzysiągłem sobie nigdy w podobnym nie znaleźć się położeniu. Zresztą teatr nie zajmuje mnie już, przekonałem się o tom niezbitcie przy jednym ze wznowień „Cudzoziemki”. Próby nudzą mnie, denerwują; nie mogę już więcej pracować. Nie mam dzieci, z żoną zatem, jak na 60-letnich staruszków przystało, wyczekujemy w ciszy ostatniego technienia”.

GOSPODARSTWO I HANDEL

Z lwowskiej Izby handlowo-przemysłowej otrzymujemy następujące pismo: C. k. intendtura X korpusu w Przemysłu zakupuje wedle praktyk kupieckich dla magazynu prowiantowego w Przemysłu: żyta 12.000 cetnarów metr., owsa 40.000 cetn. m., siana 5.000 cet. m., dla magazynu prowiantowego w Jarosławiu: żyta 3.000 cet. m., owsa 18.000 cet. m., siana 3.000 cet. m. dla magazynu prowiantowego w Rzeszowie: żyta 2.000 cetn. m., owsa 12.000 cet. m., siana 3.000 cet. m. Oferty wnieść należy najdalej do 13 listopada 1889 r. do godziny 10 przedpołudniem do c. k. intendtury X korpusu w Przemysłu i w ofertach tych wymienić wyraźnie, że oferentom znane są, służące temu kupnu za podstawę warunki, zawarte w zeszytach uzansów z dnia 25 października 1889 l. 5279. Bliższych informacji udzielają magazyny prowiantowe w Przemysłu, Jarosławiu i Rzeszowie, u których też zakupić można wymienione zeszyty uzansów po 4 ct. za arkusz druku.

Lwów, 30 października 1889.

Wiceprezydent Sekretarz
Kisielka m. p. M. Bodyniski m. p.
radaea ces.

**** Targ zbożowy.***) Dnia 31 października 1889 r.

Lwów, pszenica 7-40 do 8-40, żyto 6-60 do 7-20, owies obrocny 6-50 do 7-—, jęczmień 6-50 do 8-—, rzepak 16-— do 16-75, groch 6-— do 8-50, wyka 5-15 do 5-50, bobik — do —, hreczka — do —, kuku — do —, chmiel za 56 kilo — do —, konieczyna czerwona 45-— do 65-—, konieczyna biała — do —, konieczyna szwedzka — do —, spirytus za 10.000 tr. pret. zł. — do —.

Tarnopol, pszenica 7-20 do 8-—, żyto 6-50 do 7-—, jęczmień browarny 6-50 do 7-75, owies 6-— do 6-65, groch 6-— do 8-—, wyka 4-80 do 5-25, rzepak 16-— do 16-25, lnianka —, konieczyna czerwona — do —, konieczyna biała — do —, konieczyna szwedzka — do —.

Podwoleczyska, pszenica 7-— do 7-70, żyto 6-40 do 6-80, jęczmień 6-50 do 8-—, owies 6-— do 6-30, groch 6-— do 8-—, wyka — do —, rzepak 15-— do 16-—, lnianka — do —, konieczyna czerwona — do —, konieczyna biała — do —, konieczyna szwedzka — do —.

Jarosław, pszenica 7-40 do 8-40, żyto 6-65 do 7-25, jęczmień 6-50 do 8-—, owies 6-50 do 7-—, groch 6-— do 8-50, wyka — do —, rzepak 16-50 do 16-75, lnianka — do —, konieczyna czerwona — do —, konieczyna biała — do —, konieczyna szwedzka — do —, tytmotka — do —.

Wszystko za 100 kilo netto bez worka.

Chmiel od 20-— do 40-— zł. za 56 kilo, loco Lwów, nominalnie.

Okowita gotowa za 10.000 litrów pre loco Lwów 11-25 do 11-75 zł.

Uspokobienie spokojne.

*) Przedruk wzbroniony

OSTATNIA POCZTA

Sejm krajowy.

(L.) XI posiedzenie zagał dzisiaj JE. Marszałek krajowy o godzinie 11 min 40 przed południem.

Nowe petycje przekazano właściwym komisjom.

Z porządku dziennego uchwalił Sejm:

a) wyjednać dla gminy miasta Kozowy przyzwolenie na pobór 100 prc. dodatku gminnego do podatku konsumcyjnego od mięsa i wina przez 6 lat, od lgo stycznia 1891 do końca 1896 r.;

b) wyjednać dla gminy m. Kołaczyce pozwolenie na pobór 85 prc. dodatku gminnego do podatku konsumcyjnego od wina przez 10 lat, począwszy od lgo stycznia 1890.

Pos. Rutowski umotywował swój wniosek w sprawie rozwinienia akcyi dążącej do rozwoju cukrownictwa w kraju. W motywach zaznaczył wnioskodawca, że najważniejszą gałąź przemysłu rolniczego, cukrownictwo, które w wielu krajach stało się podstawą olbrzymiego rozwoju gospodarstwa i źródłem bogactwa narodowego, w naszym kraju prawie odłogiem leży, gdyż pozostała tylko jedna cukrownia na małą skalę; że dotychczasowe niepowodzenia cukrownictwa, były i są wynikiem tylko lokalnych i indywidualnych przyczyn, a nie przyczyn ogólnokrajowych i takich, które nie dałyby się zmienić lub usunąć; że cukrownictwo jest przemysłem, który bardziej niż każdy inny wpływa na ogólne położenie kraju, działa ożywczo na wielką i małą własność ziemską, podnosi intensywność gospodarstw, zwiększa niezmiernie produkcję rolniczą i zwierzęcą, wywołuje szereg pomocniczych gałęzi przemysłu, wprowadza w ruch wielkie kapitały, organizuje najzdrowszy, zaliczkowy kredyt rolniczy, podnosi stan gospodarstwa i dobrobyt w ogromnym promieniu, daje zatrudnienie mnóstwu rąk w polu i fabryce, zmienia zupełnie warunki bytu całych okolic; że w kraju naszym, z rozwojem komunikacji dróg żelaznych i bitych, polepszeniem się stosunków taryfowych, polepszyły się stosunki komunikacyjne, a niebawem wpłyną do kraju znaczne kapitały, których należałoby z korzyścią ogólną na rozbudzenie produkcji krajowej użyć.

Z tych więc powodów wnosi dr. Rutowski:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zwołał ankietę znawców i stron interesowanych, celem zbadania powodów niepowodzeń oraz warunków zaprowadzenia i rozwoju cukrownictwa w kraju naszym, ażeby wdrożył rokowania z kapitalistami i fabrykantami krajowymi i obcymi z jednej, a rolnikami z drugiej strony, słowem żeby zainicjował w porozumieniu z Towarzystwami rolniczymi akcyę, w celu zaprowadzenia

i rozwoju cukrownictwa w kraju naszym. Sprawozdanie z podjętych czynności i ewentualne wnioski przedłoży Wydział krajowy na najbliższej sesji sejmowej.

Wniosek ten przekazała Izba komisji gospodarstwa krajowego.

Następnie poseł Rutowski umotywował drugi swój wniosek, tyżący się uwolnienia nowo powstających zakładów przemysłowych od wszelkich dodatków do podatków, z wyjątkiem państwowych. Ustawa krajowa z 20 stycznia 1886, Dz. u. kr. nr. 17. zapewnia zakładom przemysłowym, które zostaną założone do końca roku 1894 a wprowadzającym do kraju określony ustawa szereg gałęzi przemysłu, dotąd w kraju nieistniejących, oraz zakładom przemysłowym z gałęzi w kraju istniejących, również ustawą określonych, jeżeli założone będą według wymagań dzisiejszego stanu techniki, obliczone będą na większy przerób surowego materyału i zatrudniać będą większą liczbę robotników, uwolnienie od wszelkich dodatków do podatków, z wyjątkiem państwowych, na okres dziesięciu lat, licząc od dnia otwarcia nowo powstającego zakładu. Zważywszy, że ta ustawa zapewnia znakomite ulgi podatkowe jedynie nowo powstającym zakładom przemysłowym a pomija istniejące zakłady przemysłowe, które przez zapewnienie im ulg podatkowych mogłyby zaprowadzić ulepszenia techniczne, motory mechaniczne, rozwinąć przedsiębiorstwo do rozmiarów, zapewniających znaczny przerób surowego materyału, zatrudnienie znacznej liczby robotników, zaprowadzić dodatkowo inne gałęzie przemysłu; zważywszy dalej, że w projekcie Wydziału krajowego, przedłożonym Sejmowi w roku 1884, moment ten nie został pominięty, ale przeciwnie projekt ustawy zapewniał zakładom przemysłowym, w kraju istniejącym, któreby, począwszy od roku 1884 do r. 1889, wprowadziły produkcję wyrobów przemysłowych, w kraju nieuprawianych, któreby wprowadziły najnowsze, kosztowne urządzenia fabryczne, powiększyły znacznie zdolność produkcyjną fabryki, uwolnienie od całej zwykłej dodatków do podatków, któreby wypadało do zapłaty w skutek zwiększenia przedsiębiorstwa przemysłowego; zważywszy więc, że ustawa krajowa z dnia 20 stycznia 1886 r. w tym kierunku wymaga uzupełnienia; zważywszy dalej, że ustawa powyższa, ogłoszona jedynie w dzienniku ustaw krajowych, nie doszła do szerszej wiadomości nawet w samym kraju, czego dowodem przedsiębiorstwa fabryczne, które o ulgi, przyznane dotąd przez kraj, z niewiadomości nie starały się, wnosi dr. Rutowski i towarzysze: Sejm uchwali zażądany projekt zmiany ustawy krajowej z 20 stycznia 1886, i po weźmie następującą rezolucyę: Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby ustawę krajową z 20 stycznia 1886, o uwolnieniu nowo powstających zakładów przemysłowych od wszelkich dodatków do podatków, z wyjątkiem państwowych, podał do publicznej wiadomości w pismach krajowych i zagranicznych; ażeby zbadał, czy i które fabryki, z ulg przyznanych ustawą krajową z 20 stycznia 1886, z niewiadomości o jej istnieniu, dotąd nie korzystały, i ażeby tym zakładom ulgi, ustawą zapewnione, przyznał ex officio.

Wniosek powyższy przekazała Izba komisji przemysłowej.

Pos. Madejski w imieniu komisji budżetowej przedłożył preliminarz krajowego funduszu szkolnego na r. 1890, a mianowicie wydatki 996.819 zł., dochody 163.266 zł., niedobór 833.553 zł.

W dyskusji ogólnej zabrał głos radca Namiestnictwa, Kaz. Laszkowski i zaznaczył, że jakkolwiek komisja budżetowa skreśliła z preliminarza przedłożonego przez krajową Radę szkolną kwotę 31.000 zł., mimo to, że względu na wyjątkowe klęski, jakie w r. b. nawiedziły nasz kraj, Rada szkolna krajowa nie będzie domagała się obecnie podwyższenia pozycji przez nią prelininowanych i tylko co do niektórych skreślonych pozycji, poczyny pewne uwagi. I tak w rubryce 17 wydatków na „dodatki pięcioletnie” skreśliła komisja 10.000 zł. Rada szkolna przypuszcza, że zapewne najgorętszym życzeniem tak komisji, jakoteż pełnej Izby, jest, ażeby na ten cel przez Radę szkolną krajową prelininowana kwota została w całości wydana, bo świadcząłoby to o tem, że siły nauczycielskie są znakomite i zasługują na przyznanie dodatków pięcioletnich. W rubryce 8 „na płace dla nauczycieli nadetatowych” skreśliła komisja 4000 zł., wychodząc z tego założenia, że prawdopodobnie Rada szkolna krajowa nie będzie w możności obsadzić wszystkich posad. Tymczasem cyfry świadczą, że znajduje się dostateczna liczba sił na nauczycieli nadetatowych; to też kraj. Rada szkolna żywi nadzieję, że Sejm nie weźmie jej za złe, jeżeli wyda całą prelininowaną kwotę. W rubryce 3 „na przybory naukowe” skreśliła komisja również część kwoty prelininowanej przez kraj. Radę szkolną. Od czasu uchwały komisji, do dnia

dzisiejszego, zaszła ta zmiana, że Towarzystwo pedagogiczne przedłożyło ofertę co do dostarczenia obrazów do nauki poglądu, ale oferta ta jest tego rodzaju, że kraj. Rada szkolna nie widzi potrzeby podwyższenia do pierwotnej wysokości prelimitowanej przez nią kwoty, skreślonej przez komisję budżetową. W rubryce 12 skreśliła komisja 5000 zlr. na adjuta. Jakkolwiek kraj. Rada szkolna jest przekonana o konieczności przyznania wyższej na ten cel prelimitowanej kwoty, mimo to, z uwagi na klęski tegoroczne, nie podnosi prelimitowanej przez siebie kwoty do pierwotnej wysokości. Co do rubryki 21 „potrzeby szkół ogólnej natury“ to do tej rubryki, uszczuplonej przez komisję budżetową, przywiązuje kraj. Rada szkolna wielką wagę, bo wychodzi z założenia, że gdzie nie ma dobrej książki dla nauki dopełniającej, to o dobrej nauce mowy być nie może, ale z uwagi na ogólne położenie kraju, i tej rubryki nie podnosi kraj. Rada szkolna do pierwotnej wysokości.

Pos. Herasymowicz, głosem bardzo cichym, niedostłyszalnym w ławie dziennikarskiej, odczytał dłuższą mowę, w której poddał krytyce obecny system edukacyjny w szkołach ludowych i wniósł rezolucje, które w latach poprzednich czynił pos. Antoniewicz.

Posel Romaniczuk żali się, że w szkołach ludowych o ruskim języku wykładowym, całe urządowanie i nauka odbywa się w języku polskim; skarży się dalej na postępowanie inspektorów szkolnych, którzy rzekomo mają forytować nauczycieli polskiej narodowości, a prześladować Rusinów; domaga się wykazu szczegółowego, które szkoły ludowe mają język wykładowy polski, a które język ruski; żali się na Rząd, że w Kołomyi, gdzie gmina chciała założyć szkołę ludową z ruskim językiem wykładowym, rzekomo przeszkodził temu; żali się, że w roku bieżącym, w którym kraj jest dotknięty klęską nieurodzaju, nakładają władze kary na rodziców, nieposylających dzieci do szkoły.

Pos. Stanisław hr. Badeni polemizował w dłuższym wywodzie z poglądami wygłoszonymi przez pos. Herasymowicza; część zarzutów podniesionych przez tego posła, jest nieuzasadnioną i niezgodną z istotnym stanem rzeczy, jedno tylko wygłoszone przez pos. Herasymowicza, zdanie podzielają niezawodnie nietylko jego polityczni przyjaciele, ale zapewne Sejm cały. I tak n. p. zarzut, że szkoły ludowe są niepraktyczne i że koszt ich utrzymania nie stoja w żadnym stosunku z korzyściami, nie powinien pojawiać się w Sejmie, nie należy bowiem zniechęcać siebie i innych do instytucji, która niewątpliwie wydać musi dobre owoce w przyszłości. Pos. Herasymowicz twierdził, że szkoły nie wydają owoców, bo odjęto im charakter autonomiczny przez odjęcie prawa prezenty; ale przeciwnie, dawniej nie posiadały gminy prawa prezenty, a posiadają je obecnie. Co do praktyczności szkół, to niepodobna zastosować się do życzenia pos. Herasymowicza, ażeby te szkoły ludowe były niejako szkołami rolniczymi; zadanie szkół ludowych jest odmienne, mają one krzewić oświatę, ale nie kształcić praktycznych agronomów. Jest także rzeczą bardzo dobrą, iż w tych szkołach uczącają dzieje ojczyznych. Z jednym twierdzeniem pos. Herasymowicza godzi się pos. St. hr. Badeni a zapewne także Sejm cały, iż w szkołach ludowych nauka religii powinna być bardziej kultywowana przez duchowieństwo.

Rada Namiestnictwa, p. K. Lasowski odpiera wszystkie zarzuty, ogólnikowo czynione przez pp. Herasymowicza i Romaniczuka. Mowca ubolewa, że zarzuty te podniesiono bez przytoczenia faktów. I tak np. twierdził jeden z tych posłów, że pewien inspektor okręgowy jest „satrapą“, że działa stronnictwo i t. d. Owóż na ten ogólnikowy zarzut, bez przytoczenia faktów, odpowiedź jest wprost niemożliwa; — a natomiast musi Reprezentant Rządu stwierdzić, że władza szkolna z całym uznaniem musi podnieść działalność inspektorów okręgowych. Zarzut, że jakiś inspektor okręgowy przeniósł 30 nauczycieli ludowych z miejsca na miejsce, jest wprost niezrozumiały, bo przeniesienie nauczycieli należy do krajowej a względnie okręgowej Rady szkolnej, a nie do inspektora. Równie nieuchwytny jest zarzut pos. Romaniczuka, że inspektorowie wyłudza od gmin akta fundacyjne. Co do życzenia, ażeby władza szkolna wstrzymała reorganizację szkół ludowych, to jest to rzeczą niemożliwą w obec wyraźnego przez Sejm objawionego życzenia, że szkoły ludowe należy reorganizować; do tego życzenia zastosowała się władza szkolna i reorganizuje co roku około 150 szkół.

Przemówił jeszcze pp. Romaniczuk i ks. Sieczyński, który uczynił zarzut, że rada Lasowski nie odpowiedział jeszcze na zarzut podniesiony przez pos. Romaniczuka, jakoby nauczycieli pociągano do odpowiedzialności za zakładanie czytelni.

Rada Lasowski odparł ten zarzut; niepodobna odpowiadać na twierdzenia ogólnikowe, nie poparte żadnym faktem.

JE. Marszałek krajowy oświadczył, że rezolucja wniesiona przez pos. Herasymowicza jest niedopuszczalną, albowiem jest powtórzeniem rezolucji pos. Antoniewicza, przez Sejm już odrzuconej.

Po przemówieniu sprawozdawcy przystąpił Sejm do rozprawy szczegółowej nad prelimitarzem krajowego funduszu szkolnego, i przyjął go bez zmiany.

Dolaski marszałkowskiej wpłynął wniosek w sprawie budowy kolei lokalnej z Tarnopola do Zaleszczyk.

Koniec posiedzenia o godzinie 3 m. 10 z południa. Następne posiedzenie w poniedziałek.

Wczoraj odbyło się posiedzenie sejmowego Koła Polskiego, na którym wybrano komisję parlamentarną dla ułożenia dalszego programu prac sejmowych.

Komisja parlamentarna wybrana została z całego Koła i składa się z 6 członków.

W skład komisji parlamentarnej wchodzi przewodniczący koła sejmowego p. Apol. Jaworski, prezydium koła konserwatywnego ks. Eust. Sanguszko i hr. Szczyński, Koziebrodzki, prezydium klubu lewicy pp. Otto Hausner i dr. Piotr Gross i imieniem członków nie należących do żadnego klubu p. Leon Chrzanowski.

Komisja sanitarna ukończyła prace nad przedłożeniem rządowem o organizacji służby zdrowia w gminach, referent rektor Korczyński;

Komisja gminna ukończyła rozprawy nad projektem o organizacji pisarzy gminnych; dotyczące sprawozdanie jest już w druku (referent p. dr. Fruchtman), komisja przemysłowa przyjęła sprawozdanie p. dr. Goldmana o szkołach przemysłowych przez Wydział krajowy subwencyonowanych, a komisja budżetowa załatwiła wszystkie rubryki dochodów i najważniejsze rubryki wydatków budżetu krajowego.

Najj. Pan po powrocie z Meranu udał się do Schönbrunnu, z kąd dopiero wczoraj przybył do zamku cesarskiego w Wiedniu.

Najd. Cesarzowicowa-Wdowa Stefania wraz z Córeczką Arcyksiężniczką Elżbietą bawi od dni kilku w Preszburgu w gościnie u Rodziny Najd. Arcyksięcia Fryderyka, odbywając codziennie dłuższe spacerki po uroczych okolicach miasta. Dzień wyjazdu nie został jeszcze naznaczony.

P. Minister spraw zagranicznych, hr. Kalnoky, miał wyjechać wczoraj do Friedrichsruhe.

P. Minister wojny, gen. Bauer, rozpoczął przedwczoraj dwutygodniowy urlop. Zastępuje go aż do powrotu szef sekcji gen. Merkl, co nastąpi 5 listopada, szef sekcji gen. Bingler.

W sprawie reformy studiów prawnych piszą z Wiednia, do *Czasu*: Reprezentanci naszych Uniwersytetów zajęli w naradach bardzo poważne stanowisko; im to wypada zawdzięczyć, że ankieta oświadczyła się za policzeniem historii prawa polskiego do rzędu obowiązkowych przedmiotów na wydziałach prawnych w Krakowie i we Lwowie.

Głównie chodziło w ankiecie o to, aby podnieść znaczenie umiejętności politycznych, trudno bowiem zaprzeczyć, że nasi uczniowie wydziałów prawnych kształcą się przeważnie na sędziów, że wynoszą wiele wiadomości z zakresu prawa prywatnego, ale mało z zakresu prawa publicznego, które przecież w państwie konstytucyjnym tak ważną odgrywa rolę. Z tej to przyczyny przeważna część wydziałów prawnych oświadczyła się za tem, aby uczniowie obowiązkani byli, już po skończonym półroczu trzecim, zdawać egzamin historyczno-prawniczy, w takim bowiem razie pozostałoby pięć półroczy do słuchania przedmiotów, objętych egzaminem sądowym i egzaminem administracyjnym. Jednakże co do tego pytania zdania w ankiecie były podzielone, gdyż dosyć znaczna część członków ankiety pragnęła za trzymać dzisiejszy termin do zdawania egzaminu pierwszego. Uchwała też zapadła w tym duchu, ale z możnością dopuszczenia kandydata, jeżeli tego chce, do zdawania egzaminu historyczno-prawniczego już przy końcu półroczu trzeciego. A ponieważ nie chciano przedłużyć czterech lat studiów prawnych, zdajemy zaś po czterech półroczach egzamin historyczny zostałyby tylko jeszcze cztery półroczka, musiano przeto i tych, którzyby egzamin historyczny zdali

po trzech półroczach, zobowiązać do słuchania jeszcze tylko czterech półroczy. Jeżeliby uchwała ta miała pozyskać sankcję ministerstwa, to dla uczniów zdających egzamin historyczno-prawniczy po trzech półroczach, quadriennium niższeby zostało do siedmiu półroczy.

Projekt, który służył za podstawę obrad ankiety, o tyle uległ zasadniczej zmianie, że kiedy projekt ten słuchania wykładow, należących do zakresu nauk politycznych, zależnem czynił od wysłuchania przedmiotów, objętych egzaminem sądowym, i od zdania tego egzaminu, ankieta uchwała, ażeby po zdaniu egzaminu historyczno-prawniczego uczniowie słuchać mogli równocześnie przedmiotów jednego i drugiego rodzaju i od ich woli zależałoby w takim razie, czy egzamin sądowy zdawać chcą przed egzaminem administracyjnym, czy zaś odwrotnie.

Wreszcie miała się ankieta oświadczyć za powiększeniem ilości przedmiotów obowiązkowych, ale zarazem i za znacznym ograniczeniem liczby godzin dla nich, skutkiem czego pozostałoby jeszcze dosyć czasu do słuchania specjalnych kolegiów, do odbywania seminariów prawnych i politycznych, a wreszcie do słuchania przedmiotów na wydziale filozoficznym, niezbędnych do uzupełnienia wykształcenia, wniesionego z gimnazjum.

Co do kolejności w słuchaniu przedmiotów obowiązkowych pozostawioną ma być swoboda uczniom; tak samo i docentom zastrzeżona najzupełniejsza swoboda co do traktowania przedmiotów tych. Mogą je podobno, według uchwały ankiety, wykładać w jednym lub dwóch półroczach; tylko dla niektórych przedmiotów zastrzeżono jako *minimum* wykład w dwóch półroczach.

Presse pisze:

Po przyjęciu przez walne zebranie akcyonaryuszów kolei Karola Ludwika ugody w sprawie pokrycia kosztów na budowę drugiego toru na linii Kraków-Lwów potrzebnem jest teraz jeszcze zatwierdzenie ze strony Rady państwa. Zdaje się, iż odnośny projekt ustawy będzie wniesionym do Izby dep. zaraz po jej zebraniu się, skutkiem czego załatwienie tegoż przez parlament nastąpi przed ferjami Bożego Narodzenia.

Parlament niemiecki rozpoczął wczoraj pierwsze czytanie budżetu, po którego załatwieniu ma przystąpić do jednej z najważniejszych swych prac, mianowicie rozpraw nad nową ustawą przeciw socyalistom. Przedłożone parlamentowi sprawozdanie, dotyczące rozporządzeń wydanych na podstawie ustawy antisocyalistycznej dnia 26 lipca, 26, 27 i 28 września r. z., powiada, że socyalni demokraci zatrzymali do tej chwili dawniejszą swą organizacją, że co do agitacji wyborczej wyprzedzili wszystkie inne stronnictwa i obecnie dążą głównie do opanowania ruchu robotczego.

Köln. Ztg. donosi, że cesarz oświadczył się przeciwko powrotowi zakonu Redemptorystów do Niemiec, ponieważ ich uważać należy za przednią straż Jezuitów.

Do tegoż dziennika piszą z Berlina: Prasa francuska zamieszcza sążniste artykuły z upomnieniami pod adresem sultana, aby z okazji pobytu cesarza Wilhelma w Kostantynopolu nie dał się wciągnąć do przymierza trzech mocarstw. Manewr ten jest zupełnie zbytecznym. Stwierdzoną jest od dawna rzeczą, iż Turcy czują się zupełnie zabezpieczoną celami pokojowemi trzech mocarstw i że nikt jej nie wzywał do formalnego przyłączenia się.

Z Petersburga donoszą do *Polit. Corr.*, iż ks. Dołgoruki ustąpi w najbliższym czasie z posady ambasadora rosyjskiego w Teberanie, a następcą jego zostanie Bützow, reprezentant Rosyi przy dworze greckim. Na posadę posła w Atenach powołany został Onou, obecny rada ambasady w Kostantynopolu.

Japoński poseł przy dworze rosyjskim, Nissi, tudzież nowomianowany *attaché* marynarki przy ambasadzie francuskiej, kapitan liniowy Voiellaud, przybyli do Petersburga.

Centralny komitet statystyczny ministerstwa spraw wewnętrznych opracowuje na większą skalę materiały, dotyczące posiadłości ziemskich w państwie rosyjskiem.

Oficyalna petersburska *Ag. Północna* rozesłała następujące depeze: Dzienniki tutejsze, z *N. Wremia* na czele, ostrzegają przed przecenianiem doniosłości faktu zaciągnięcia przez nieuznany rząd bułgarski wielkiej pożyczki za granicą. Pomimo fenomenalności zjawiska, nie należy upatrywać w tem dowodu utrwalenia się obecnego stanu rzeczy w Bułgarii, ani rozkwitu ekonomicznego księstwa. Trudniejszą do zro-

zumienia z międzynarodowego punktu widzenia jest skwapliwość syna króla Ludwika Filipa do zezwolenia na związek małżeński swojej wnuczki z księciem, którego przyszłość polityczna i osobista, mimo wszystkiego, nie wydaje się należycie ubezpieczoną przed złowrogimi zwrotami.

Rewizja floty tureckiej, dokonana z powodu spodziewanych odwiedzin cesarza Wilhelma, wykazała zupełne zaniedbanie okrętów. Skutkiem tego Porta uchwaliła znowu reorganizację służby floty, według wzoru angielskiej, a w tym celu wysłanych zostanie do Anglii kilkunastu oficerów marynarki. Brak jednak na ten cel środków pieniężnych.

Wedle *Corr. de l'Est*, powiodło się księciu Ferdynandowi podczas obecnej podróży pojednać się zupełnie z tymi członkami swej rodziny, którzy swego czasu byli stanowczo przeciwni jego wstąpieniu na tron bułgarski.

Jak donoszą z Belgradu, w serbskich kołach radykalnych utrzymuje się pogłoska o rekonstrukcji gabinetu Gruicza jeszcze w ciągu bieżącej sesji skupejzyny. Część stronnictwa radykalnego jest podobno przedewszystkiem niezadowoloną z dotychczasowej działalności ministra spraw wewnętrznych, Tauczanowicza.

Wedle urzędowych raportów, dotychczas wyemigrowało do Serbii 2700 mieszkańców Czarnogóry.

Z Aten donoszą:

Dzienniki podają wiadomość o wypadku następującym, który zaszedł w Pireus dnia 20 października: Na parostatku egipskim, który z Kostantynopola przybył do Pireusu, znajdował się na pokładzie Grek jakiś, skazany na całe życie do robót ciężkich, który miał być wydany w ręce władzy w Rhodos. Skazany ów Grek miał w Kostantynopolu zamordować swego brata, który przeszedł na wyznanie muzułmańskie. Skoro skazańca spostrzegli greccy robotnicy doków, zdołali go pomimo, iż był okuty i strzeżony przez żandarma, uprowadzić przemocą. Uwolniony w ten sposób zniknął na placu wylądowania natychmiast wśród tłumy, a chociaż Turcy zawiadomili wczesnie swego posła w Atenach, a ten u ministrów greckich żądał wydania mordercy, to jednak dotąd nie powiodło się odszukać zbiega.

Według doniesienia *Polit. Corresp.* z Rzymu, otwarcie Izby włoskiej nastąpi prawdopodobnie dnia 20 listopada mową tronoową. W parlamentarnych kołach powszechnie przypuszczają, iż sesja potrwa krótko i że nowe wybory odbędą się w kwietniu przyszłego roku.

Fanfulla zapewnia, że Papież zaniepokojony upadkiem ducha religijnego we Włoszech, wezwał wielu mężów zaufania, ażeby zastanowili się nad środkami, mogącymi zapobiedz złemu. Papież ze swojej strony poczytuje za środek najskuteczniejszy działanie w tym kierunku, ażeby wszelkie instytucje społeczne przeniknione były duchem chrześcijańskim. Relacje biskupów włoskich o coraz większym osamotnieniu Kościoła, musiały Papieża zaniepokoić, i dla tego O. ciec św. ma być zajęty obmyśleniem środków, któreby katolikom pozwalały uczestniczyć w życiu politycznem, żeby jednak udział ten nie czynił uszczerbku godności i prerogatywom Stolicy Apostolskiej.

Wybory do rad municypalnych w całym Włoszech wypadają pomyślnie dla stronnictwa postępowego.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Wiedeń, 31 października. Najj. Pan przyjmował na posłuchaniu hrabiego Hohenwartha.

Pan Minister hrabia Kalnoky, wyjedzie dzisiaj wieczorem na kilkudniowy pobyt do Friedrichsruhe w odwiedziny ks. Bismarcka.

Meran, 31 października. Najj. Pani wyjechała dzisiaj do Miramare.

Wiedeń, 31 października. Książę bułgarski przybył wczoraj po południu o godzinie wpół do piątej do Wiednia. O kwadrans na siódmą udał się do katakomb u O. Kapucynów, gdzie przez godzinę zabawił przy trumnie ś. p. Cesarzowicza Rudolfa i modlił się.

K u n d m a c h u n g.

Behufs Sicherstellung der kontraktlichen Loco und eventuell Cantonirungs-Verführung militär-ärarischer Güter, sowie der sonstigen bezüglich Leistungen für das k. k. Landwehr in den nachbenannten Stationen des k. u. k. 10 Corps, werden die öffentliche Offert-Verhandlungen wie folgt stattfinden:

Am	Im Amtlokal	Für die Militär-Station	Auf die Zeit		Beiläufiger Umfang des Geschäftes	Vadium Gulden	Anmerkung
			vom	bis			
am 19. November 1889 um 10 Uhr Vormittags	der k. k. Intendanz des 10. Corps in Przemyśl	Dębica	1. Jänner 1890	31. Dezember 1890	Circa Meter-Centner	9.500	Ausgeschlossen von der Sicherstellung ist die Verführung der Bau-Materialien dann der Bedarf an Lastfahren für die Genie- und Befestigungs-Bau-Directionen beziehungsweise der Befestigungs- und Militär-Bau-Leitungen. Folglich erstreckt sich die Sicherstellung für Przemyśl auch auf den Bedarf für das Artillerie-Zeugs Depot. *) Der genaue Geschäftsumfang ist beim Mil. Verpflegs-Magazine in Przemyśl beziehungsweise betreff Sanok beim Militär-Verpflegs-Magazine in Rzeszów zu erfragen.
		Drohobycz				*)	
		Gródek				3.500	
		Jaroslau				9.000	
		Jaworów				3.000	
		Łańcut				36.000	
		Ropezyce				5.000	
		Przemyśl				*)	
		Przeworsk				5.000	
		Radymno				12.000	
		Rzeszów				25.000	
		Sambor				4.000	
		Sanok				*)	
Sędziszów	3.000						
Stryj	7.000						

Bedingungen.

I. Die Verführung wird im schriftlichen Offertwege an den Mindestfordernden überlassen und es steht jedem österreichischen oder ungarischen Staatsbürger, welcher sich über seine Eignung und Befähigung zur Besorgung des Frachtgeschäftes gehörig anzuweisen und dem Militär Aerar die nöthige Sicherheit zu bieten im Stande ist, frei, sich an der Verhandlung durch Ueberreichung eines, mit den nachbezeichneten Erfordernissen versehenen schriftlichen Offertes zu betheiligen.

Das Offert hat hinsichtlich der Verführung den Frachtpreis eines Meter Centners 100 Kilogramm für jede Wegstrecke beziehungsweise per Kalesche, oder angeschrirten Pferdezug u. s. w. nach den verschiedenen Leistungen und Relationen zu enthalten.

Für Locolastfahren ist der Preis nach dem Ladungsgewichte eines zwei oder vier-spännigen Wagens für den ganzen und halben Tag, für Kaleschen und angeschrirte Pferdezüge nach der Benützungsdauer per Stunde, ganzen oder halben Tag anzugeben.

Die Anbote sind abtheilig für nicht voluminöse und für voluminöse Güter zu stellen. Als voluminöse Güter werden diejenigen angesehen, deren Gewicht per Kubikmeter. Rauminhalt unter 200 Kilogramm steht.

Jeder Offerent hat im Offerte genau anzugeben, zu welcher täglichen Maximal-Leistung sich derselbe um die offerirten Preise verpflichtet.

2. Jeder Offerent ist verpflichtet, die Beibringung des erforderlichen Zeugnisses über seine Solidität und Leistungsfähigkeit beziehungsweise dessen Absendung u. z. für protocollirte Firmen durch die Handels und Gewerbe-Kammer, für Geschäftsleute, die keine Firma führen in den im Reichsrathe vertretenen Königreichen und Ländern durch die zuständigen politischen Behörden I. Instanz derart rechtzeitig einzuleiten, dass dasselbe zuverlässig an dem der Verhandlung vorangehenden Tage bei der k. k. Intendanz des 10. Corps in Przemyśl einlange; dem Offert aber ist der von den vorgenannten Stellen erhaltene Bescheid über die Ausfertigung des Zeugnisses beizulegen.

Das Zeugnis hat sich über die Solidität des Offerenten, über dessen persönliche Eignung und Geschäftskennnisse für die Ausübung des Frachtgeschäftes, über den Umfang des bisher betriebenen Geschäftes, endlich über das ausreichende Vermögen zur Sicherstellung des Aerars auszusprechen.

Jedes Offert ist mit dem vorgeschriebenen und in obiger Tabelle enthaltenen Vadium zu belegen.

3. Die Vadien derjenigen Offerenten, welchen eine Verführung zuerkannt wird, sind auf den doppelten Betrag der in obiger Tabelle angegebenen Summe, beziehungsweise auf 10 Prozent des Gesamtverdienstes zu erhöhen und bleiben bis zur Erfüllung des mit dem Offerenten, abzuschliessenden Contractes als Erfüllung Caution liegen.

Das Vadium wird erst nach erfolgter Entscheidung über den Verhandlungsakt den einzelnen Nichterstehern gegen Empfangsbestätigung rückgestellt.

4. In dem Offert, welches mit dem gesetzlichen Stempel per 50 Kreuzer versehen und von dem Offerenten unter Angabe seines Charakters und Wohnortes eigenhändig gefertigt sein muss, hat derselbe zu erklären, dass er in keinerlei Beziehung von den kundgemachten und von den im Bedingnishefte enthaltenen, von ihm wohlverstandenen Bedingungen abweichen wolle und sich verpflichte nach erhaltener amtlichen Verständigung von der Annahme seines Offertes das Vadium binnen 14 Tagen zur vollen Caution zu ergänzen.

Das Vadium ist nicht dem Offert beizuschliessen, sondern mit diesem unter einem Convert derart abzusenden oder zu überreichen, dass dasselbe ohne Oeffnung des versiegelten Offertes von den hiezu Berechtigten übernommen werden könne.

Dem Vadium ist seine Specification desselben beizuschliessen und ist dasselbe ausserdem auch im Offerte zu specificiren.

5. Das Offert ist für den Offerenten vom Momente der Uebereichung, für das Militär-Aerar aber erst dann rechtsverbindlich, wenn der Ersterer von der erfolgten Genehmigung seines Offertes verständigt worden ist. Die Offerenten verzichten bezüglich dieser Verständigung auf die Einhaltung d-r im §. 862 a. b. G. B. und in den Artikeln 318 und 319 des österreichischen Hand-Is-gesetzes für die Erklärung der Annahme eines Versprechens festgesetzten Fristen.

6. Die Anbote können abtheilig oder cumulativ gemacht werden, und bleibt der Offerent an sein Offert auch dann gebunden, wenn von den darin cumulativ gemachten Anboten nur eines oder das andere angenommen würde.

7. Die diesen Bestimmungen gemäss angefertigten Offerte sind am Verhandlungstage versiegelt bis längstens 10 Uhr Vormittags bei der Intendanz des 10. Corps einzureichen.

Offerte, welche nicht mit allen in diesen Bestimmungen vorgeschriebenen Erfordernissen versehen sind, ferner, welche erst nach Ablauf des festgesetzten Termines oder im telegrafischen Wege einlangen, werden nicht berücksichtigt.

8. Die ausführlichen Bedingungen für diese Sicherstellung können in den eigens in je zwei gleichlautenden Papien ausgefertigten Bedingnisheften vom 18. October 1889, welche bei der Intendanz des 10 Corps zu Przemyśl beziehungsweise bei den k. k. Militär-Stationen-Commanden in den einzelnen Garnisonsorten aufliegen, eingesehen werden, wobei bemerkt wird, dass jeder Offerent im Offert ausdrücklich zu erklären hat, dass er sich den Bestimmungen des für die Behandlung amtlich vorbereiteten Bedingnisheftes, dessen Ausfertigungsdatum stets anzuführen ist, unterwirft.

Przemyśl, am 18. October 1889.

Von der k. k. Intendanz des 10. Corps.

K u n d m a c h u n g

Behufs Sicherstellung der kontraktlichen Verfrachtung von Militär-Aerarial-Gütern für das k. k. Heer und für die k. k. Landwehr auf Strecken zu Land im Bereiche des 10. Corps, auf die Zeit vom 1. Jänner 1890 bis Ende Dezember 1890 wird am 19. November 1889 um 10 Uhr Vormittags im Amtlokal der k. k. Intendanz des 10. Corps in Przemyśl, eine öffentliche Verhandlung mittelst schriftlicher Offerte stattfinden.

1. Gegenstand der Sicherstellung ist die Verfrachtung von Militär-Aerarial-Gütern aller Art, als: Montur, Armatur, Pulver und andere feuergefährliche Güter, Materialien und sonstige Betriebsgegenstände, den Truppen gehörige Effekten und Geräthe etc., dann die Beistellung der Beiwagen für die Escorten der Munitions- und Waffen-Transporte; sowie die Verfrachtung von Militär-Verpflegs-Gütern aller Art, als: Naturalien, Service-Artikel, Fässer, Fasstheile, Kisten und Magazins-Geräthe, dann von Bettsorten

in der Zeit vom 1. Jänner 1890 bis Ende Dezember 1890 und zwar von und nachstehenden Stationen:

- Rzeszów — Głogów — Kolbuszów — Trzemeszka,
- Rzeszów — Łańcut,
- Łańcut — Żółynia,
- Jaroslau — Munina — Radymno,

L. 14958 (7141 3-3)

C. k. Sąd powiatowy w Drohobyczu podaje do publicznej wiadomości, że na zapokojenie sumy 118 zł. z p. n. odbędzie się w Sądzie tutejszym przymusowa sprzedaż przez publiczną licytację powyższej wierzytelności na hipotekę służącej 37 1/2 pr. udziału w szybie nr. 1697 i 32 1/2 pr. udziału w szybie nr. 1699 w Borysławiu położonych, ciała tabularnego niestanowiących, masy nieobjętej sp. Iosla Gelerntera własnych, na rzecz Fischla Gutenberga w dniach 12 listopada i 17 grudnia 1889 każdym razem o godzinie 10 przed południem.

Udziały te sprzedane zostaną w pierwszym terminie tylko za lub wyżej ceny wywołania 700 zł. wa., w drugim terminie i niżej tejże ceny, z zastrzeżeniem przepisów ustawy z 10 czerwca 1887 l. 74 dr. n. p. Zakład wynosi 10 pr. ceny wywołania.

Kuratorem nieznanym wierzyteli mianowano adw. Dra Wolskiego w Drohobyczu. Resztę warunków licytacyjnych, wy ciąg tabularny i akt oszacowania można w tuts. registraturze przejrzeć.

C. k. Sąd powiatowy Drohobycz, 30 sierpnia 1889.

L. 2651 (7225 2-3)

C. k. Sąd powiatowy w Wiśniowczyku w sprawie egzekucyjnej Salamona Klein przeciw Andruchoy Antonciów względnie tegoż nieobjętej masie spadkowej o zapła cenie resztującej sumy wekslowej 71 zł. 46 ct. aw. z pn. przedsięwzięciu przymu sową publiczną sprzedaż realności pod l. kons. 176 w Bohatkowcach położonej wyk. hip. 1. księgi gruntowej gminy katastr. Bohatkoce objętej, dłużnika Andrucha Antonciów, a względnie tegoż nieobjętej masy spadkowej własnej w dniach 8 listopada i 12 grudnia 1889, każdym razem o 10tej godzinie przed południem w zabudowaniu sądownym.

Cena wywołania 120 zł. Wadyum 12 zł. wa. Resztę warunków licytacyjnych przejrzeć można w tu sądowej registraturze. Wiśniowczyk, 25 sierpnia 1889.

L. 3490 (7215 1-2)

Obwieszczenie.

Przy ces. król. głównej fabryce tyto niu w Winnikach będą świeże winne beczki, drzewo bukowe opałowe, węgle kamienne, deski i dyle na rok 1890 w drodze pi semnych najdalej do dnia 19 listopada 1889 o godzinie 12 w południe przedłożyć się mających ofert, ubezpieczone.

Blizsze szczegóły mogą być powzięte z obwieszczenia zawartego w poprzedniej Gazecie nr. 250. Winniki, 5 października 1889.

Die k. k. Tabak-Hauptfabrick in Winniki beabsichtigt ihren Bedarf an wein grünen Fässern, Brennholz, Steinkohlen, Brettern und Pfosten für die Zeit vom 1 Jänner bis 31 Dezember 1890 im Wege der öffentlichen Lizitation durch Ueber reichung schriftlicher Offerte, welche bis längstens 19 November 1889 Mittags 12 Uhr einzubringen sind, sicherzustellen. Das Nähere ist aus der im vorherge henden Zeitungsblatte Nr. 250 enthaltenen ausführlichen Kundmachung zu ersehen. Winniki, am 5 Oktober 1889.

Z. 890 (7059 2-3)

Auszug

aus der Kundmachung de dato 12 Okto ber 1889.

Am 4 November 1889 um 10 Uhr Vormittags wird beim k. k. Militär-Betten-Magazin in Lemberg (Zyblikiewicz-Gasse Nr. 31) eine öffentliche Verhandlung bei Entgegennahme schriftlichen und mündlichen Anbothe abgehalten werden

Den Gegenstand der Sicherstellung bilden verschiedene Arbeitsleistungen im Bettengeschäfte, wie, die Bettensorten Reinigung durch die Walke, Umheften der Rosshaarsorten und Beistellung des Rosshaars in der Station Lemberg, dann die Reinigung und Ausbesserung der Bettensorten in der Station Brzeżan und endlich die Reparatur der eisernen und hölzernen Bett stellen in den Stationen Brzeżan und Zol kiew.

Die Arbeiten werden grundsätzlich für das Jahr 1890, jedoch bei besonders günstigen Anboten, mit Genehmigung des k. k. Reichs Kriegs-Ministeriums, auch auf meh rere Jahre hintangegeben.

In auswärtigen Stationen müssen die Offerte am 31 Oktober 1889, 11 Uhr Ver mittags beim k. k. Militär-Stationen-Kom mando angebracht werden, welche dann eröffnet an das k. k. Militär-Betten-Maga zin in Lemberg zur Amtshandlung über sendet werden.

Jeder Offerent bleibt für seinen An both vom Tage der Offerts-Ueberreichung verbindlich, das Aerar aber erst vom Tage der erfolgten Genehmigung der Anbothe.

Sämtliche übrigen Bedingnisse wie betreff der Beibringung von Vadien und Leistungsfähigkeits-Zeugnissen, Verfassung der Offerte sind in der vollinhaltlichen Kundmachung in Nr. 247 unserer Zeitung vom 26 Oktober 1889 enthalten und können übrigen auch nähere Auskünfte beim k. k. Militär-Betten-Magazin in Lemberg sowie bei den Filialen in Brzeżan und Zol kiew eingesehen werden.

Lemberg, am 21 Oktober 1889. Vom k. k. Militär-Betten-Magazine.

Upadłości.

L. 12110 (7217 3-3)

C. k. Sąd obwodowy w Samborze po daje niniejszem do wiadomości, że utworzył konkurs do całego ruchomego jakoteż w krajach dla których ustawa konkursowa z dnia 25 grudnia 1868 ważną jest, położo nego nieruchomego majątku Leiby Herscha Kreutzmauera, nieprotokołowanego kupca w Samborze zamieszkałego.

Kierownictwo upadłości tej porucza się c. k. radcy Sądu krajowego Karolowi Ha nikowi, a tymczasowym zawiadowcą masy ustanawia się adwokata dr. Brylińskiego w Samborze.

Wszyscy ci, którzy do tej masy kon kursowej jako wierzyteli konkursowi pre tensję rościć chcą, mają takowe nawet w razie gdyby o nie spór wytoczony był w ciągu 60 dni od dnia ogłoszenia tego edy ktu w samborskim Sądzie obwodowym we dle przepisu ustawy konkursowej w celu zapobieżenia zagrożonym w tejże skutkom prawnym zgłosić, i na terminie który na dzień 22 listopada 1889 o godzinie 9 przed południem ustanawia się, przed komisarzem konkursowym do likwidacji i do oznacze nia pierwszeństwa wnieść.

Termin ten wyznacza się zarazem także i do zawarcia ugody. Wierzyteliom, którzy na ogólnym terminie likwidacyjnym staną i pretensje swe ogłoszą, służy prawo powołać inne osoby w miejsce dotychczasowego zarządcy masy, jego zastępcy i członków wydziału wierzyteli. Do zatwierdzenia przez sąd ustanowionego albo do zamianowania innego zawiadowcy masy, tegoż zastępcy i członków wydziału wierzyteli wyznacza się termin na dzień 9 stycznia 1890 o go dzinie 9 przed południem w obec komisa rza konkursowego.

Zarazem zawiadamia się wierzyteli, którzy w Samborze nie mieszkają, że wedle § 111 zastępcę w Samborze mieszkającego ce lem doręczenia uchwał oznajmić mają, inaczej bowiem na wniosek komisarza konkursowe go dla nich kurator na ich koszt i niebez pieczeństwo ustanowionym zostanie.

Dalsze ogłoszenia w ciągu postę. konk umieszczone będą w dzienniku urzędowym „Gazety Lwowskiej“ Sambor, 23 października 1889.

L. 26 (7270)

Zur Liquidirung der nachträglich zur Konkursmasse des Leisor Krautheimer an gemeldeten Forderungen bestimme ich die Tagfahrt auf zu 5. November 1889 10 Uhr V. M. B. V.

Kolomea, 16 October 1889.

L. 89 (7269)

W skutek uchwały trybunału z 20 li pca 1889 l. 7726 zwołuje ponownie wy dział i ogół wierzyteli masy rozbirowej Markusa Fröhlicha celem ustalenia roszczeń zawiadowcy, co do honorarium i zwrot wy datków po myśli § 161. O. k., jakoteż ce lem uchwalenia sposobu realizowania pre tensyi masalnych (§. 146. o. k.) na 5. listo pada 1889 10 god. rano, na który termin zawiadowcę i dłużnika zawiadamiam

Kołomyja, 16 października 1889. Komisarz konkursowy.

Konkurs.

L. 882 (7251 2-3)

Celem stałego obsadzenia posady nau czycielskiej przy szkole etatowej w Rieczy z płacą 400 zł. i dodatkiem 80 zł. za dojazd do ekspozytury za Bukowcem i wolnem po mieszkaniem ogłasza się niniejszem konkurs.

Kandydaci i kandydatki ubiegający się o tę posadę winni wnieść podanie, należy cie udokumentowane z dołączeniem przepi sanej tabeli kwalifikacyjnej, za pośredni ctwem swej przełożonej władzy do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Kosowie naj późnziej do końca listopada b. r.

Końw, dnia 20 października 1889. Przewodniczący c. k. Rady szkolnej okrę g. C. k. Starosta.

L. 120 (7273 1-3)

Dyetaryusz biegły w wszystkich gałę ziach manipulacji sądowej i uzdolniony do drobnych referatów i spraw tabularnych z świadectwami chlubnymi, zostanie przez

tutejszy Sąd przyjęty za wynagrodzeniem 25 zł. miesięcznie, które to wynagrodzenie w miarę aplikacji podwyższone będzie.

Naczelnictwo c. k. Sądu powiatowego. Budzanów 28. października 1889.

L. 37625 (7087 1-3)

Celem nadania stypendyum z zapisu ś. p. Józefa Szmoniewskiego, o rocznych 76 zł wa. ogłasza się niniejszem konkurs.

Wsparcie to przeznaczone jest dla ubogich uczniów szkół średnich i wyższych w kraju istniejących. Pierwszeństwo służy przede wszystkim ubogim uczniom z rodziny Szmoniewskich, po tych potomkom Adama i Amelii z Sattmanów małżonków Pawłow skich, nareszcie potomkom Adama i Anieli ze Szmoniewskich małżonków Franków.

Gdyby z powyższych rodzin nie było żadnego kandydata uzdolnionego, naówczas nadane będą z pomienionej fundacji dwa stypendya każde o rocznych 38 zł. wa. a to ubogim a celującym uczniom pochodzenia polskiego, wyznania katolickiego, we Lwo wie urodzonym.

Chcący się ubiegać o powyższe sty pendyum winni wnieść podania swoje za pośrednictwem zakładu, do którego na nauki uczęszczają, do Wydziału krajowego, a to najpóźniej do 15 listopada r. b. i załączyć metrykę chrztu, świadectwo ubóstwa nale żyście zatwierdzone, tudzież ostatnie świa dectwo szkolne. Kandydaci, którzy mniemają mieć pierwszeństwo do stypendyum powyż szego, winni również pochodzenie swoje z jednej z wyżej nazwanych rodzin nie wątpliwie udowodnić.

Z Wydziału krajowego.

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wiel. Ks. Krakowskiem.

We Lwowie, dnia 3 października 1889.

Kuratele.

L. 7177 (7033 2-3)

Wasyła Osadczuka z Folwarków mar notrawcą uznano, a Michała Bobyka kura torem ustanowiono.

C. k. Sąd powiatowy

Monasterzyska, 19 października 1889.

L. 10983 (7147 2-3)

Iwan Lakusta z Zawala uznany został marnotrawcą.

L. 72876

Prze gląd

udzielonych przez Władze przemysłowe w czasie od 1 stycznia do 30 czerwca 1889] na na zasadzie §. 96 a. ustawy z dnia 8 marca 1885 nr. 22 dz. u. p. pozwoleń do prze dłużenia 11 godzinnego czasu pracy.

Table with 7 columns: Pozwalająca władza, nazwisko przedsiębiorcy, Rodzaj przedsiębiorstwa przemysłowego, Miejsce zatrudnienia, Liczba pozwoleń, Okres pozwolenia, Uwagi. Rows include C. k. Starostwo w Białej, Franciszek Leński, Fabryka sukna, Białka, 2, 3 tygodnie.

Lwów, dnia 25 października 1889.

Doniesienia prywatne.

Poszukuję zaraz dzierżawy

na Podolu galicyjskim, 500 do 800 morgów dobrej ziemi, z odpowiednimi budynkami gospodarzemi i domkiem mieszkalnym. — Łaskawe oferty z dokładnymi warunkami upraszam przelać pod adresem: Rostworowski w Krakowie, przy ul. św. Jana L. 8.

Konkurs

Celem obsadzenia posady docenta fizyki i meteorologii w krajowej wyższej szkole rolniczej w Dublanach ogłasza się konkurs.

Do posady tej przywiązana jest płaca w kwocie 800 zł. a. w- rocznie i wolne pomieszkanie kawalerskie.

Podania z dołączeniem dowodów odbytych studiów i ogłoszonych prac naukowych wystosowane do kuratorji kraj. szkół rolniczych w Dublanach przelać należy na ręce dyrekeji tychże szkół najdalej do dnia 28 listopada b. r.

Dublany, dnia 28 października 1889. Dyrekeja.

Kuratorem jego Ila Lakusta gospodarz z Zawala.

C. k. sąd powiatowy. Sniatyn, dnia 10 września 1889.

L. 9347 (7073 2-3)

Ołena Stefanków żoaa Nykoła Stefanków z Lucezy, uznana za marnotrawczynią.

Kurator Jaków Semen, wójt tamże.

C. k. sąd powiatowy. Peczeniżyn dnia 24 września 1889.

Rozmaite obwieszczenia.

L. 2782 (7295)

List gończy.

Ilie Zurkan vel Popowicz wyrokiem c. k. Sądu krajowego w Czerniowcach dnia 24 sierpnia 1888 l. 6459 za zbrodnię kradzieży na karę 1 1/2, letniego ciężkiego więzienia skazany, zbiegł dnia dzisiejszego z roboty zewnętrznej.

Tenże jest rodem z Ober-Stanestie powiatu Storozynckiego a przynależny do Ober-Stanestie powiatu Storozynckiego, liczy 22 lat, gr. orient. religii, wolnego stanu, niskiego wzrostu, silnej budowy ciała, podługowatej twarzy, czarnych włosów, brunatnych oczu, śniadej cery, o podbródku i wąsach golonych, trudniący się wyrobni ctwem, mówiący po rusku.

Jako szczególne znaki twarz ospowata i złamany paznokieć u palca.

W razie ujęcia powyższego zbiega uprasza się o dostawienie go do c. k. Zakładu karnego w Stanisławowie.

Stanisławów, dnia 28 października 1889.

L. 6341. (7186 2-3)

C. k. Sąd obwodowy w Nowym Sączu zawiadamia z życia i miejsca pobytu nie wiadomego ks. Władysława Naturskiego, że przeciw niemu wytoczył pod dniem 1 lipca 1889 l. 4378 Antoni Goralezyk pozew o zapła cenie sumy wekslowej 75 zł. a. w., na któren pod dniem 3 lipca 1889 l. 4378 nakaz zapłaty wydany został.

Ustanawiając dla ks. Władysława Naturskiego kuratorem Franciszka Naturskiego w Starym Sączu, wzywa się tegoż, aby kuratorowi dostarczył środków obrony, lub Sądowi wskazał innego zastępcę, gdyż inaczej wynikię z zaniedbania skutki sam sobie przypisać będzie musiał.

Nowy Sącz, dnia 28 września 1889.

(7279)

Magazyn nowości
E. Machayskiego
 we Lwowie,
 plac Maryacki
 w gmachu Banku hipotecznego
 vis-a-vis hotelu Georgea
 poleca
 parasole angielskie
 nowego systemu (automat para-
 gon) po cenie 6.50, 7 i 8 zł.
 Wielki wybór
 najmodniejszej
 konfekcji damskiej
 jako to

STANIKI (Jersey), gładkie po zł. 4.50
 6.50, 7.50, ubierane dżetami i bor-
 tami w różnych kolorach.
 PALETOCIKI z różnych angielskich
 materiałów, oraz z materyi tricot,
 począwszy od zł. 12.
 ROTUNDY angielskie z futrem po zł.
 42, 54 i bez, począwszy od zł. 22.
 DOLMANY różne ubierane futrem po
 zł. 28, 34 itd.
 PŁASZCZE angielskie począwszy od
 zł. 18.
 KAPELUSZE filcowe ubierane dla pań
 po zł. 4.50, 5, 6.50, 7.50.
 CZAPECZKI futrzane dla dam zł. 4.50
 6 i t. d.
 ECHARPES i CHUSTECZKI sznelo-
 we i jedwabne w nowych kolorach
 po zł. 6, 8.50, 10.50, 4.50.
 Najmodniejsze obecnie bardzo wiele no-
 szone chusteczki i echarpes koron-
 kowe czarne i seram po zł. 4, 6,
 8, 12.
 WACHLARZE modne w wielkim wy-
 borze po zł. 1.50, 2 i 3, 4 itd.
 Z piór strusich od zł. 6 do 80.
 GORSETY francuskie po zł. 6.50.

REKAWICZKI damskie o 2, 3, 5 i 10
 guzikach po zł. 1.30, 1.50 i t. d.
 REKAWICZKI męskie, znane z dobre-
 go gatunku po zł. 1.30, 1.80 i 2
 KAPELUSZE męskie filcowe najnow-
 szego fasonu, czarne brązowe i
 popielate po zł. 2, 4, 5.
 KAPELUSZE składane atlasowe po
 zł. 10.
 CYLINDRY Habiga po zł. 9.
 KOSZULE męskie białe, po zł. 3 i 3.50.
 KOZNIERZE najnowsze tuzin zł. 3.
 KRAWATKI najmodniejsze męskie w
 wielkim wyborze.
 CHUSTKI batystowe, płócienne i fu-
 larowe, pół tuzina po zł. 2 do naj-
 cieńszych.
 POCZOCHY francuskie kolor. fil d'e-
 cosse we wszystkich najnowszych
 kolorach i jedwabne po zł. 1.50.
 SKARPETKI angielskie fil d'ecosse
 wełniane i jedwabne, tuzin zł. 7, 8,
 9 itd.
 KAFTANIKI fil d'ecosse wełniane, po-
 cząwszy od zł. 1 do najlepszych jed-
 wabnych.

KAFTANIKI, SPODNIE I SKARPETKI
 systemu prof. dr. Jägera.
 SZALE himalaya ang. d. mskie.
 KOZDRY angielskie, w nowych wzor-
 ach, od zł. 10, do 35 za sztukę,
 oraz z sierści wielbłądziej systemu
 dr. Jägera.
 KALOSZE ang. dla pań i panów.
 KAMIZELKI i GETRY do pol.
 Wielki wybór ALBUMÓW i RAMEK
 od najtańszych do bogato ozdobnych.
 PORTMONETKI, PULARESRY port-
 eigare angielskie i wiedeńskie w
 wielkim wyborze.
 KUFRY, TORBY i NECESERY do
 podróży w wielkim wyborze.
 Wielki skład prawdziwej
 Perfumerji Francuskiej i Angielskiej
 tylko z fabryk renomowanych za granicą.
 Wielki wybór
 Bizuterji francuskiej
 Skład wody kolońskiej
 po ct. 50, zł. 1, 1.50 i 3.

Wielki skład 6780
 wyrobów z brązu,
 porcelany, szkła, skóry
 i drzewa
 Po powrocie z Wystawy paryskiej
 wiele
nowości.
 Ceny bardzo przystępne.
 Zamówienia zamiejscowe usku-
 teczniają się odwrotną pocztą

Wiedeń, Martahilferstrasse 22.

W Austro-Węgrzech pierwszy, największy i najlepsze renome posiadający

Budapeszt. Belgrad.

Zakład uniformowy Maurycego
 Zakład uniformowy Maurycego
 Zakład uniformowy Maurycego
 Zakład uniformowy Maurycego
 Zakład uniformowy Maurycego

Tillera i Spółki
 Tillera i Spółki
 Tillera i Spółki
 Tillera i Spółki
 Tillera i Spółki

Przesyła na żądanie gratis i franko.

Cennik wraz z warunkami spłaty na
 Cennik wraz z warunkami spłaty na
 Cennik wraz z warunkami spłaty na
 Cennik wraz z warunkami spłaty na

uniformy i składowe części tychże
 uniformy i składowe części tychże
 uniformy i składowe części tychże
 uniformy i składowe części tychże

Alojzego Hübnera
 we Lwowie
 ulica Karola Ludwika
 L. 13.
 7099

Alojzego Hübnera
 we Lwowie
 ulica Karola Ludwika
 L. 13.

Pożyczkę na 6 procent

zaciągnąć mogą zaraz i pod dyskretyą urzędnicy,
 oficerowie, przemysłowcy i wszyscy, posiadający stałe
 pomieszkania roczne za spłatą kapitału w ówiero-
 cnych lub 25-miesięcznych ratach. Adres J. Gelb,
 Budapest, Theresienring Nr. 35. Na odpowiedź na-
 leży dołączyć 15 ct. w markach listowych.

WILLA

w guście szwajcarskim, wytwornie urządzone, o 4
 pokojach, kuchni, spiżarni, sieni z pralnią i we-
 randzie oszklonej, przytem 16 morgów dobrego grun-
 tu (role, łąki i ogrody) w jednym kawałku, z bu-
 dynkami gospodarczymi, a to: dom czeladni, stajnie,
 wozownia, stodoła, szopy, chlewy, 2 murowane pi-
 wnice a 1 ziemna, studnia pompowa w skale z wy-
 borną wodą źródłową, całe obejście (budynki) opar-
 kowane, wszystko zupełnie nowe i doskonale budo-
 wane, w miejscu pięknem blisko lasu i myśliwki,
 w której kąpać się można, 10 kilometrów od Lwowa,
 z powodu stosunków rodzinnych do sprzedania. Dłu-
 gów żadnych, cena 7000 zł. w a. Na żądanie moż-
 na nabyć także inwentarz żywy i martwy. — Bliż-
 sza wiadomość z grzeczności w Administracji „Ga-
 zety Lwowskiej“.

Najlepszych szwedzkich zapalek
 tak hurtownie, jakoteż pojedynczo nabyć można naj-
 taniej u **Alojzego Hübnera**, Lwów, ulica Ka-
 rola Ludwika L. 13. 7100

A. Maczusi
 Fabrykant Parfumerji
 Wiedniu, Kärntnerstrasse 19.
 Poleca od dawna wszechstronnie do
 świadczone nieszkodliwe
Preparaty orzechowy
 w kształcie ekstraktu, pomady, olejku
 mleka, kosmetyków i pasty, które to w
 przeciągu 15 minut siwem włosom pier-
 wotną barwę odwracają, dalej jako no-
 wość **Flours Nouvelles** perfumę najdelikat-
 niejszą z żadną dotąd znaną wonią nie-
 porównaną, i
**Poudre
 Germandrée**
 (Niezapominajka)
 najlepszy do tych czas znany Puder to-
 letowy. Wielki wybór rozmaitych Perfum,
 Pudrów, Pomad, Olejków, wód i mydeł
 toiletowych zgoła wszystkich artykułów
 w zakres perfumerji wchodzących.
 Składy dla Lwowa
Parfumerie Universelles
 Leopolda Fausta, ulica sykstuska 2,
 Sigmund Ruckera, Aptekarz; Aloiza
 Hübnera, zakład Materiałów. 7102

MAŚĆ NASKÓRNA MOULIN
 W PARYŻU
 Maść ta leczy wrzodziaki, pry-
 szcze, czerwonoci, krosty, węgry,
 wysypkę, liszaję, hemoroidy, śwę-
 dzenie chroniczne, tępież i wyrzuty
 na częściach ciała porostych włosami
 i wszelkie słabości naskórne; wstrzy-
 muje natychmiast wypadanie włosów
 na brwiach i głowie i skutecznie
 działa naporost włosów.
 Słoik 2 franki we Francji w Paryżu
 w aptece p. **MOULIN**, 30, ulica Louis-le-Grand.
 We Lwowie w aptekach pp. Mikolascha i Wewi-
 órskiego; — w Krakowie w aptekach pp. Trauczyń-
 skiego, Redyka i Wiszniewskiego.
 We Lwowie w aptece p. Ruckera. 3583

HERBATY
 chińsko-russyjskie
 z ostatniego zбору
 dobre nasagające i aromatyczne:
 MIĘSZANKA nr. 1 . . . 1/2 kl. zł. 2.—
 „ nr. 2 zł. 2.50
 „ nr. 3 czerw. pud. zł. 3.—
 SANSIŃSKA familijna . . . zł. 3.60
 Czarna z kwiatem w białych pud. 4.—
 SOUCHONG w skrzyn. oryg. zł. 4.—
 KAJSOW najprzedniejsza . . zł. 5.—
 Znakomitą
herbatę w proszku
 1/2 kilo zł. 1.40 i zł. 1.70 poleca
Albert Szkowron
 przedtem F. W. Królikowski.
 we Lwowie,
 plac Maryacki L. 7.

Pod gwarancją!
 Nie ma nic lepszego nad
Francuską masę
 do zapuszczania miękkich i twardych
 podłóg. Jedyny skład
Alojzy Hübner, Lwów,
 ulica Karola Ludwika L. 13.

Patentowane Strakosch-Boner
Maszyny do prania
 i
 marglarnie
 poleca
 Aleksander
HERZOG
 Wiedeń, Graben, Bräunerstrasse 6.
 Katalogi gratis i franko. 672

Ogniotrwałe żelazne
kasetki
 do przysróbowania jak
 niemieckiej uży-
 wane już i nowe
KASZY
 najtaniej u
S. Bergera
 w Wiedniu, Bräunerstrasse, 10

Premiowana za swe wyroby srebrnym me-
 dałem na wystawie higienicznej we Lwowie
apteka pod „Złotym Słoniem“
ZIOŁKA PIERSIOWE
 dr. Seeburgena.
 jako niezawodnie skutkujący środek prze-
 ciw uporczywym katarom płuc i krtań,
 kaszłom, zapaleniom gardła i płuc, chryp-
 ce i innym chorobom piersiowym.
 Cena pakietu 20 ct. wal. anstr.
 Upraszam zwracać uwagę na to, by
 na każdej paczce „ziołek piersiowych
 dr. Seeburgena“ jako wyłączny skład
 apteka pod „Złotym Słoniem“ **Hen-
 ryka Blumenfelda** we Lwowie,
 uwidocznoną była. 6289
Dr. Seeburger

Za 4 centy
 można mieć
kąpiel w domu.
 Fabryczny skład w Galicji
wanien i kanapek
 prawdziwie cynkowych z aparatem do grzania wo-
 dy, jakoteż wszelkich przyborów do kąpiali.
A. Królikowski
 Lwów, ulica Janowska L. 14.
 Ilustrowane cenniki na żądanie. Wedle umowy
 także na rozpiątę. 6569

Ocenione i polecane przez
Towarzystwo lekarskie krakowskie
 (kom. przem. lek.)
 do l. 340 z dnia 27 kwietnia r. 1889.
 Odznaczone medalem zasługi
 na wystawie higieniczno-lekarskiej
 we Lwowie 1888.

WINA LECZNICZE
 wyrobu aptekarza
Zygmunta Jana Kallekiego
 w ówierchr. faszkach z kielszkim
 Wino chinowe zł. 1.50
 „ chinowo-żelaziste „ 1.50
 „ rzewieniowe „ 1.50
 „ pepsynowe „ 1.50
 „ peptonowe „ 1.50
 Wina powyższe wyrabiam na maladze
 pod kontrolą Tow. lek. krak.
 Główny skład w aptece pod Gwiazdą w Przemysłu.
 We LWOWIE nabyć można w aptekach
 pp. J. Wewiórskiego, A. Kochanowskiego, A.
 Sklepińskiego, K. Krzyżanowskiego, G. Geil-
 hofera, oraz w aptekach na prowincyi. 6166

Ceraty!
 Chodniki i prześciółka ceratowe
 na stoły, meble, powozy, do wy-
 kładania całych pokoi, schodów,
 kurtyarzy, przed umywalnie, na
 ściany i t. p. każdego rozmiaru
 i deseni poleca
Alojzy Hübner
 we Lwowie,
 ulica Karola Ludwika L. 13.
 Cenniki na żądanie odwrotnie wysyła.
 6135

6
 centów tylko kosztuje obecnie **szklanka**
 na wodę, ówierchr. litrowa u dołu zaokrąglona,
 na brzegach i na spodzie zaszklifowana —
 9 centów tylko taka szklanka z podwójnie
 grubego białego szkła; 36 centów tylko
 faszka litrowa z ładnym korkiem.
 W podobnym stosunku potanią także inne towary
 szklane i porcelanowe, sprowadzone z najlepszych
 fabryk czełmi wagonami. 6970
Kazimierz Lewicki
 główny skład dla Galicji
 Lwów, ulica Trybunalska.

10 medali zasługi i 2 dyplomy honorowe
 za niezrównane wyroby
kosmetyczne i toaletowe.
Antilentilla. Żaden artykuł toaletowy nie może rywalizować pod wzglę-
 dem skutku i dobroci z Antilentilla. Środek ten otrzymany
 z odświeżających substancji, usuwa w krótkim czasie piegi, plamy wątrobiane, blizny itd., nadaje
 cerze świeżość, białość, świeżość i delikatność. — Cena 2 zł., opakowanie 20 ct.
Pilipton włosom siwym i wypłowiałym po kilkakrotnem użyciu przywraca piękny
 kolor. Pilipton nie farbuje, lecz tylko odmałdza włosy, które pod wpły-
 wem tego znakomitego środka odzyskują pierwotną barwę, miękkość i połysk. — Cena fiakonu
 1 zł. 50 ct., opakowanie 20 ct.
Pomada chino-taninowa jest niezawodną przeciw wypadaniu i
 na porost włosów.
 Słoik 1 zł. 50 ct., z opakowaniem 15 ct. więcej. 6359
 L. 888. Za pomadę chino-taninową serdecznie dziękuję składam, gdyż gdyby nie skutek pań-
 skiej pomady, byłbym zupełnie wyłysiał.
Władysław Pilszak, Duszatyn.
JAN IHNATOWICZ
 Sklepy własne: we Lwowie ul. Kopernika L. 3 i ul. Halicka róg Wałowej L. 25
 w Krakowie Snięnnice L. 20. w Czerniowcach Rynek L. 2.

Ogłoszenie licytacji.
Oddział zastawniczy
galicyjskiego BANKU kredytowego
 ulica Jagiellońska 1. 3 (dom własny),
 podaje do powszechnej wiadomości, iż zapadłe z dniem ostat-
 nim września 1889 r. zastawy, dnia 3 i 4 grudnia 1889 r.
 w godzinach od 9 do 3 przez publiczną licytację (w myśl
 § 59 statutów Banku) najwięcej dającym, za gotówkę
 sprzedane zostaną.
 Uwaga. W dniu licytacji nie będą przyjmowane ani prolongaty, ani wykupna.
Lwów, dnia 1 listopada 1889. 7262